

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, BIRŽELIO – JUNE 12, 2012 • Vol. CIII Nr. 69

Kaina 1 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-11-12

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:



Vidos Kristolaitytės kūrybinės biografijos 50-mečio paroda Palangoje – 6 psl.

- Tema: Seimo rinkimams artėjant – 2-3
- Kas sudaro tą vieną procentą turtingųjų? – 3
- Jubiliejus – 4
- Būkite širdingai sutikti mūsų Joninėse! – 4
- Abiturientų šventė ČLM – 5
- Šventadienis – 8
- Prekyba žmonėmis: kaip padėti? – 8
- Paskutinė kadencija (35) – 9
- Klausimas apmąstymui – 10
- Netekome D. Bruškytės-Bruškys – 11

Valiutų santykis
1 USD — 2.73 LT
1 EUR — 3.45 LT

Atkreiptas dėmesys į svarbiausius Lietuvos ekonominės diplomatijos uždavinius

Vilnius (ELTA) – Lietuvai atsi- laikyti prieš vis stiprėjančią kitų šalių konkurenciją ekonominėje srityje ir įtampą pasaulio rinkose gali padėti tik aktyvi ekonominė diplomatija ir energetikos, transporto, logistikos, turizmo, žemės ūkio, eksporto bei investicijų skatinimo projektų įgyvendinimas, sakė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis, birželio 11 d. Taujėnuose atidarys penktą Lietuvos garbės konsulų suvažiavimą ir ekonomikos srityje dirbančių Lietuvos diplomatų ir komercijos atašė susitikimą.

A. Ažubalis išskėlė esminius diplomatų ekonomistų, komercijos atašė ir garbės konsulų uždavinius, skirtus Lietuvos ūkio plėtrai: investicijų pritraukimą į Lietuvą, prekių ir paslaugų eksporto skatinimą ir naujų nišų paiešką, Lietuvos verslo interesų



LR užsienio reikalų ministras A. Ažubalis išskėlė esminius diplomatų ekonomistų, komercijos atašė ir garbės konsulų uždavinius, skirtus Lietuvos ūkio plėtrai. URM nuotr.

užsienyje gynimą, turizmo į Lietuvą skatinimą. Kiekvienai Lietuvos diplomatinei atstovybei pagal šalis yra apibrėžti svarbiausios sritys eksporto skatinimui, numatytos konkrečios informacijos rinkimo, analizės, sklaidos užduotys pritraukiant investicijas, planuojami tiksliniai renginiai kartu su Valstybiniu turizmo departamentu.

Birželio 11–13 d. vykstančiame garbės konsulų suvažiavime dalyvauja beveik 100 konsulų iš daugiau kaip 50 valstybių. Renginyje aptariami Lietuvos ekonomikos plėtros klausimai, energetinio saugumo strategija, artėjančio šalies pirminkavimo ES Tarybai tikslai, konsulinė pagalba, ryšių su užsienio lietuviais skatinimas. Garbės konsulai taip pat susitiks su Lietuvos verslo atstovais.

Pasirašyta Lietuvos ir Šventojo Sosto sutartis

Vilnius (ELTA) – Birželio 9 d. Vilniuje pasirašyta Lietuvos ir Šventojo Sosto sutartis dėl aukštojo mokslo sistemas sudarančių kvalifikacijų lygmens atitikmenų. Sutartį pasirašė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis ir Šventojo Sosto apaštalinis nuncijus Lietuvoje arkivyskupas Luigi Bonazzi.

Sutartis palengvins mūsų šalyje įgyto vidurinio išsilavinimo, dalinių studijų, taip pat aukštosiose mokyklose gautų kvalifikacijų pripažinimą studentams, kurie norės pradėti ar pratęsti studijas aukštosiose mokyklose, aprobuotose Šventojo Sosto.

Planuojama parengti ir pripažintamų aukštųjų mokyklų sąrašus. Lie-

tuvos aukštųjų mokyklų sąrašą sudarys Švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM) ir paskelbs savo interneto svetainėje. Šventojo Sosto aukštųjų mokyklų sąrašą sudarys Katalikiškojo



Šventojo Sosto apaštalinis nuncijus arkivyskupas Luigi Bonazzi. ELTA nuotr.

švietimo kongregacija.

Kvalifikacijų pripažinimas aprėpia religijos mokslų, krikščioniškosios antropologinės pedagogikos, religinio švietimo, religijotyros, katalikų tikybos, religijos pedagogikos ir psichologijos ir kitas studijų programas. Jis bus taikomas visų studijų pakopų – nuo bakalaurų iki doktorantų – studentams.

Šiuo metu Lietuva sutartis dėl kvalifikacijų, susijusių su aukštuoju mokslu, pripažinimo yra pasirašiusi su Vokietija, Lenkija, Ukraina, pradėtos rengti sutartys su Moldova, Kinija ir Baltarusija. Su pastarąja šalimi sutarties rengimas sustabdytas dėl politinių aplinkybių.

JAV generolai didžiuojasi Lietuvos karininkais

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis birželio 10 d. garsiaame JAV sausumos pajėgų apmokymų centre US Army War College, Pennsylvania valstijos Carlisle mieste, susitiko su kolegijos vadovu gen. mjr. Gregg F. Martin ir ilgamečiu JAV bei tarptautinių pajėgų vadovu Irake, dabartiniu JAV kariuomenės vado pavaduotoju gen. Lloyd J. Austin III. Susitikimas vyko Lietuvos ambasadoriui dalyvaujant iškilmingame JAV Carlisle karo kolegijos 2012 m. karininkų laidos diplomų įteikime.

Kolegijos vadovas G. F. Martin ir JAV kariuomenės vado pavaduotojas gen. Lloyd J. Austin III pažymėjo, kad šią garsią karo kolegiją yra baigę ir keli aukšti Lietuvos karininkai, tarp jų – Lietuvos kariuomenės vadas gen. lt. Arvydas Pocius, priklausantis šios kolegijos Šlovės muziejui. Pasak kolegijos vadovų, kolegiją baigę Lietuvos karininkai yra vieni geriausių šios kolegijos abiturientų, o savo gerą parengtį jie parodė Irake ir Afganistane.

Ambasadorius Ž. Pavilionis padėkojo kolegijos vadovybei už nuolatinį indėlį ruošiant aukščiausius Lietuvos kariuomenės vadovus.

Garsi Carlisle karo kolegija specializuojasi rengiant

aukščiausio rango karinius ir civilinius darbuotojus strateginio vadovavimo užduotims vykdyti. Šios 1951 m. įsteigtos JAV karo mokyklos absolventai paprastai užima aukščiausias pareigas JAV kariuomenėje.



LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis (viduryje) su US Army War College vadovu gen. mjr. Gregg F. Martin (k.) ir ilgamečiu JAV bei tarptautinių pajėgų vadovu Irake, dabartiniu JAV kariuomenės vado pavaduotoju gen. Lloyd J. Austin III.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis



Šią savaitę Lietuvoje vykstančiame Lietuvos Respublikos garbės konsulų ir komercijos atašė susitikime pirmą kartą nužymėti ekonominės diplomatijos žingsniai ir siekiai. Pabrėžta aktyvi ekonominė diplomatija, kuri apimtų energetikos, transporto, logistikos, turizmo, žemės ūkio, eksporto bei investicijų skatinimo projektus. Ypač pastarojoje srityje, diplomatai ir komercijos atašė turės remtis stipriąja šalies statistika. Džiugu, jog vienu iš tokios gerosios statistikos faktų tebėra Lietuvos jaunuolių išsilavinimo lygis. Kaip praneša naujienu agentūra BNS, Lietuva pagal mokslus metančių jaunuolių skaičių yra tarp pažangiųjų Europos Sąjungos šalių – mūsų šalis yra tarp 11 ES šalių, kuriose šis rodiklis neviršija 10 proc. Lietuva taip pat yra tarp šalių, kurioje aukštąjį išsilavinimą įgyja 40 proc. žmonių nuo 30 iki 34 metų amžiaus. Belieka tikėtis, jog garbės konsulai ne tik pasinaudos šia statistika, bet ir prisidės prie to, kad išsilavinęs jaunimas galėtų ne tik mokytis, bet ir dirbti.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą
nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį
pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos
gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja.
Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: SEIMO RINKIMAMS ARTĖJANT

Tėvynės sąjunga – mažiausias blogis?

ANDRIUS NAVICKAS



Spalio 14 d. įvyks eiliniai Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai. Tai reiškia, kad bent jau mūsų politinis elitą šią vasarą skirs įtikinti mus, kaip turėtume balsuoti rudenį. Panašu, kad Tėvynės sąjungos (TS) pirmininko Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė taps pirmoji posovietinėje Lietuvoje, išbuvusi visa kadencija. Paradoksalu, tačiau tai vargu ar suteikia pagrindo spėlionėms, jog prasidėjo politinio stabilumo laikotarpis. Premjeras ir toliau išlieka vienas nepopuliariausių Lietuvos politikų, kur kas didesnis nuosimtis žmonių kritiškai nei palankiai vertina Vyriausybės darbą, ir net patys karščiausi TS simpatikai pripažįsta, kad Kubiliui kur kas daugiau galimybių rudenį tapti opozicijos, nei valdančios daugumos vadovu. Tai, kad per visą kadenciją Vyriausybė atlaikė opozicijos spaudimą, galima paaiškinti stebėtinu opozicinių partijų vangumu ir vienpusiškumu. Kubiliaus vadovaujama Vyriausybei per visus ketverius metus daugiau pavojaus kėlė vidiniai valdančiųjų partijų ginčai bei tai smarkiau išsiliepsnojančios, tai užgėstantis nepasitenkinimas savo pirmininku TS gretose.

(...) Ši subjektyvių pastabų ciklą apie Lietuvos politinių partijų kraštovaizdį Lietuvoje, mano įsitikinimu, verta pradėti nuo praėjusių Seimo rinkimų nugalėtojų – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų. Ar realu tikėtis, kad ši politinė jėga sugebės suburti rėmėjus ir pakartogs 2008 metų pasirodymą? Primenu, kad prieš ketverius metus TS parėmė praktiškai kas penktas rinkimuose dalyvavęs žmogus. Ši partija labai sėkmingai pasirodė ir vienmandatėse apygardose. Ypač įspūdinga buvo TS kandidatų traukiančios pergalės didžiuosiuose miestuose.

Prieš ketverius metus

Pirmiausia reikia palyginti, kaip atrodė TS prieš ketverius metus ir kaip ji per tą laiką keitėsi. Į 2008 m. Seimo rinkimus TS ėjo kaip plati politinių jėgų santalka, žadanti grąžinti valstybę žmonėms, kurie jaučiasi valdžios išduoti. Po Tėvynės sąjungos vėliava buvo susivienijusi margašpalvė kompanija: konservatoriai, krikščionys demokratai, demokratų, tautininkai, politiniai kaliniai ir tremtiniai. Opozicijos vadovas Kubilius skelbė, kad reikalinga nauja valdžios sutartis su visuomene, todėl labai svarbu į politinių permainų programos rengimą įtraukti kuo daugiau aktyvių visuomenininkų, specialistų. Buvo sudaryti specialūs programiniai komitetai, į kuriuos įtraukti žymūs ekonomistai, organizacijų, kovojančių su korupcija, ar veikiančių alkoholio ir tabako kontrolės srityje žmonės. Esu vienas iš tų, kurie mano, kad TS 2008 m. rinkimų programa yra vienas iš profesionaliausių parengtų tokio tipo dokumentų per visą atkurtos Nepriklausomybės laikotarpį. (...) Svarbiausia, prieš 2008 m. Seimo rinkimus TS siūlė savią bei gana nuoseklią veiksmų programą ir sugebėjo paaiškinti, kuo ji skiriasi nuo tų, kurias siūlo socialdemokratams ar liberalams.

Tiesa, prieš ketverius metus TS turėjo ir pažeidžiamų vietų. Pirmiausia kėlė abejonių, ar galima kalbėti apie aiškią TS tapatybę, ar tėra tik keista ideologinė mišrainė, kurią palaiko bendras noras patekti į valdžią. Dar daugiau klausimų kyla dėl bandyto įgyvendinti 2K projekto ir labai pasyvaus priešinimosi „LEO LT“ aferai. Nors Kubilius prieš rinkimus griežtai kritikavo socialdemokratų valdymą kaip nelaimę Lietuvai, tačiau buvo sunku pamiršti, kad dar prieš kurį laiką opozicijos vadovas širdingai bendradarbiavo su Gediminu Kirkilu ir palaikė jo iniciatyvas. Net bendrapartiečiai negalėjo perprasti, kokia tikra Kubiliaus laikysena dėl „LEO LT“. Susidarė įspūdis, kad kritiką šio darinio atžvilgiu politikas išsako labai nenoriai ir tik verčiamas bendrapartiečių.

(...) Tačiau apskritai stiprių vietų būta daugiau nei silpnų, ir TS pergalės rinkimuose tikrai negalima vadinti netikėta. Veikia kiek netikėtai buvo Kubiliaus flirtas su Tėvynės prisikėlimo partijos vadovu Arūnu Valinsku, kuris, kaip buvo manyta, labiau simpatizuoja socialdemokratams. Patraukdamas savo pusėn Valinską, Kubilius įrodė esą patyręs ir gabus derybininkas. (...)

Dabar

Rudenį TS laukia kur kas sudėtingesnis uždavinys nei 2008 m. Teks ne tiek kritikuoti kitus, bet patiems gintis nuo kritikos, teks pasakoti ne apie kvapą gniaužiančias permainų vizijas, bet apie tai, kodėl turime toliau žengti tuo keliu, kuriuo einame, nors tūkstančiai mūsų bendrapiliečių bėga iš savo Tėvynės, o dar didesnė dalis visuomenės valdžią suvokia ne tiek kaip savo interesų gynėją, bet kaip priešą, nuo kurio reikia gintis. Prieš ketverius metus buvo galima siūlyti gražiai surašytą programą, o dabar veikia gali tekti aiškinti, kodėl didžiosios dalies jos punktų nebandyta įgyvendinti.

TS pirmininkas, kuriam, nepaisant didžiulių išbandymų, pavyko išsaugoti ne tik Vyriausybės, bet ir partijos vadovo postą, tvirtina, kad nelauko rinkėjų kvailiais ir apeliuos ne į emocijas, stereotipus, bet į protą ir pateiks pakankamai racionalių argumentų, kodėl ir toliau valstybės vairo turi būti patikėtas TS. Jam antrina ir parlamentaras Mantas Adomėnas, tvirtindamas, kad TS per ketverius metus įgyvendino labai daug svarbių darbų, kuriuos būtina žmonėms priminti.

Tačiau pačioje partijoje kur kas daugiau skeptikų, kurie įsitikinę, kad per rinkimus TS bus nubausta už esą pernelyg arogantišką jos pirmininko laikyseną ir padarytas klaidas. (...) Kita vertus, tik po rinkimų bus galima atsakyti, ar nuoseklios pastangos dėti lygybės ženklą tarp Kubiliaus ir visos TS politikos nėra lem-

tinga klaida. Tuo labiau, kad jau savi-valdos rinkimai pasiuntė labai rimtą ženklą apie didėjančią susvetimėjimą tarp valdančiosios partijos ir visuomenės daugumos. Nepaisant gausių

TS vadovybės pastangų pavaizduoti, kad savivaldos rinkimų rezultatai nėra skaudi nesėkmė, šios partijos įtaka vietos lygmeniu iš esmės susilpnėjo, o iš esmės naujų argumentų ar atsinaujinimo ženklų TS nesirodo siūlyti ir Seimo rinkimuose.

Didžiausiu TS politiniu koziriu per artėjančius Seimo rinkimus turėtų tapti teiginys, kad tvirta Kubiliaus politika išgelbėjo Lietuvą nuo Graikijos likimo, ir mes išlikome oria valstybe, kuri sugeba savo problemas spręsti pati. Už tai esame ne kartą sulaukę ir kitų valstybių atstovų pagyrų. Kita vertus, nemaža dalis Lietuvoje gyvenančių dabartinės Vyriausybės kritikų įsitikinę, kad bankrutuojančios Graikijos žmonės gyvena kur kas geriau nei esą oriai krizę atlaikę Lietuvos gyventojai, ir priekaištuoja Kubiliui, jog jis tesugebėjo griežtinti taupymą, bet nesugebėjo geriau išnaudoti turimų Lietuvos galimybių stiprinti viduriniąją klasę, galinčią tapti valstybės stuburu.

Dar vienas TS politinis koziris – energetinės nepriklausomybės programos įgyvendinimas. Panašu, jog būtent dėl šios programos Kubilius buvo pasiryžęs kompromisams visais kitais klausimais. Iš tiesų TS pavyko įgyvendinti vieną iš svarbių prieš rinkimus duotų pažadų – panaikinti „LEO LT“ ir perkurti energetikos kraštovaizdį Lietuvoje. (...)

Deja, bet daugiau tikrai svarbių politinių kortų prieš artėjančius rinkimus TS nelabai turi. Didžiausia šios partijos viltimi išlieka liaudies išmintis, kad aklyjū šalyje vienakis turi geriausia regėjimą ir galimybes. Galbūt tėra mažai rinkėjų, kurie džiaugsminga širdimi per rinkimus parems TS, bet, tikėtina, jog yra kur kas daugiau žmonių, kurie balsuos už šią politinę jėgą kaip mažiausią blygybę. (...) Kita vertus, žvelgiant į pastarųjų mėnesių tendencijas, tikėtinas ir kitas politinis scenarijus – tai, kad dabartinis TS populiarumo kritimas dar toli gražu nėra „dugnas“, nuo kurio būtų galima atsispirti. (...)

Tenka pripažinti, kad artėjančius Seimo rinkimus TS vargu ar pasitiks kaip vieninga bendraminčių komanda. Veikia galima kalbėti apie dūzgiantį avilį, kuriame savų prisibijoma daugiau nei konkuruojančių politikų. Taip pat turime įvertinti ir tai, kad pastaraisiais metais TS šalininkus ne tiek telkė, kiek barstė. Galima įvairiai partijos tapatybės požiūriu vertinti dalies tautininkų atsiskyrimą ir atskiros politinės jėgos sukūrimą, tačiau sunku paneigti, jog tokiu būdu šiek tiek sumažėjo ir būsimų TS rinkėjų.

Atidavusi svarbias švietimo ir sveikatos apsaugos sritis liberaliems politikams, TS gerokai išbarstė mokytojų bei gydytojų – grupių, kurios gana tvirtai praėityje rėmė šią parti-

Šiais metais per kraštą nubangavo surežisuotos pastangos išskirti vieną procentą turtingiausių šalių gyventojų ir juos nudažyti šykštumo spalvomis. Žurnalas „Newsmax“ š. m. gegužės laidoje aprašė, kas tą vieną procentą gyventojų sudaro.

Prieš aptardamas tą turtingiausią vieną procentą, noriu prisiminti savo jaunystę. Atvykęs į Ameriką, būdamas 14 metų, gavau darbą prie metalo apdirbimo. Pradinis užmokestis buvo 90 centų per valandą. Reikėjo dirbti 50 val. per savaitę, bet tais laikais viršvalandžių sąvoka bent mano fabrike nebuvo žinoma. Taigi uždirbavau 45 dol. per savaitę, bet į rankas gaudavau mažiau, nes ir tada reikėjo mokėti mokesčius ir už socialinį draudimą. Po penkerių metų jau uždirbau 1.45 dol. per valandą. Tiksliai nežinau, bet spėju, kad tada patekau į vieną procentą mažiausiai uždirbančiųjų. Po 60 metų pamažu persimečiau į kitą pusę, bet į tą turtingiausių jų grupę nė nesvajojau patekti. Net nieko nepažįstu, kas tai būtų pasiekęs. Jeigu tokių yra, jie man nesigiria.

„Newsmax“ žiniomis, norint patekti į to vieno procento grupę, per metus reikia uždirbti ne mažiau kaip 343,927 dol. Valdžios mokesčių rinkimo agentūros (IRS) žiniomis, toje grupėje visame krašte 2009 m. buvo 1,400,000 šeimų. Tas vienas procentas uždirbo 17 proc. visų krašto pajamų ir tuo pačiu mokėjo 40 proc. visoje šalyje surinktų mokesčių.

Pasinaudojus krašto gyventojų surašymo duomenimis, nesunku susidaryti maždaug tokį piliečio vaizdą. Greičiausia jis yra baltos rasės (82 proc.), su aukštesniu mokslu (90

Kas sudaro tą vieną procentą turtingiausių?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS



proc.), vedęs. Yra didelė galimybė, kad jis dirba sau ir dirba daugiau nei 50 valandų per savaitę. Jis yra vyriškos lyties – 75 proc. šeimos uždarbio buvo uždirbti vyrų. Kitaip sakant, tas 1 procentas turtingiausių nėra turtingi, nes jie turtus paveldėjo.

Yra kitas būdas patekti į tą vieną procentą. Tai būtų ne metinis uždarbis, bet turimas turtas. Kad būtų, manau, įtrauktas į vieną procentą turtingiausių žmonių sąrašą 2009 m., reikėjo turėti 6,900,000 dol. vertės turto. Daugiau žinių apie šią grupę. Kas penktas jų gyvena New York/New Jersey/Connecticut ruože. Kiti 17 proc. gyvena California valstijoje. Likusieji yra išsibarstę po visą kraštą. Mažiau nei 10 proc. praturtėjo paveldėdami. 83 proc. turtingųjų baltųjų yra 30–49 amžiaus, vedę, palyginti su 48 proc. to paties amžiaus baltųjų, kurių pajamų vidurkis siekia 42,000 dol. Turtingieji yra aktyvūs politiniame gyvenime: 68 proc. jų aukoja kandidatams.

Kitas būdas vertinti turtingus žmones būtų pagal jų turimą nuosavybę, o ne pagal gaunamas pajamas. Pagal šį matą, šių laikų neturtingieji turi daugiau buitinių patogumų, daugiau technologinių „žaisliukų“ nei visi krašto gyventojai prieš 40 metų. Iš to daroma išvada, kad visuotinis gyvenimo kokybės pakilimas neap-

lenkia ir beturčių. Štai keletas pavyzdžių. 1970 m. 71 proc. krašto šeimų turėjo skalbimo mašiną. 2005 m. tokias mašinas turėjo 72 proc. neturtingų šeimų. Kituose pavyzdžiuose pirmas pateikiamas procentas yra krašto padėtis 1970 m., antrasis procentas – neturtingų šeimų padėtis 2005 m.: rūbų džiovintuvas (44; 57), indų plovimo mašina (19; 37), šaldytuvas (83; 99), viryklė (87; 99), mikrobangė (1; 73), spalvotas televizorius (40; 97), video/DVD (1; 78), asmeninis kompiuteris (3; 25), telefonas (93; 96), vėsinimo sistema (34; 82).

Pagalvojau apie savo pirmuosius metus Amerikoje 1950 m. Iš čia mano paminėtų patogumų mes tada turėjome tik malkomis kūrenamą krosnį virimui ir šaldytuvą. Šaldytuvas buvo šaldomas ne elektra ar dujomis, bet kartą per savaitę šeštadienį atvežamu didelio ledo gabalu. Pirmą televizorių, prėjus metams po vestuvių, nusipirkome 1963 m., kad galė-

tume stebėti prezidento John F. Kennedy laidotuves.

O kaip Amerika atrodo šalia kitų išsivysčiusių kraštų pasaulyje? Pasirodo, kad vienas procentas turtingiausių Amerikoje savo mokesčiais remia krašto valdžią didesniu procentu nei kituose 23 kraštuose. Štai tie kraštai ir turtingiausio vieno procento proporcija mokesčių krašto išdui: JAV – 45 procentai, Italija – 42, Airija – 39, Australija – 37, Naujoji Zelandija – 36, Kanada – 36, Nyderlandai – 35, Čekijos Respublika – 34, Jungtinė Karalystė – 32, Suomija – 32, Slovakija – 32, Vokietija – 31, Liuksemburgas – 30, Japonija – 28, Austrija – 28, Lenkija – 28, Prancūzija – 28, Norvegija – 27, Pietų Korėja – 27, Švedija – 27, Danija – 26, Belgija – 25, Islandija – 22 ir Šveicarija – 21.

Ekonomisto Art Laffer teigimu, JAV bendrovės moka aukščiausią korporacijų mokesčių procentą visame pasaulyje. Tačiau JAV valdžia norėtų iš jų gauti dar daugiau. Iš įmonių ir vieno procento turtingiausių daugiau gauti norėtų ir nemažai likusių 99 proc. krašto gyventojų, ypač tie, kurių pragyvenimo šaltiniu yra tapę valdžios surinkti mokesčiai. Tokių skaičius nuolat auga, o su pašlijusia ekonomine padėtimi krašte ir pasaulyje jų skaičius vis kyla.

LAIŠKAI

SURENGTI KITAIP?

Atkreipiau dėmesį į Gedimino Kairio straipsnį „Susitikimas, kurį galima buvo surengti kitaip“ („Draugas“, 2012 m. gegužės 29/31 d.). Autoriaus siūlymas „kitaip“ – tai mėnesį prieš prezidentės atvykimą paskelbti rinkimus visose lietuvių bendruomenėse, kad būtų „atrinkti patys aktyviausi jos atstovai atskiram dalykiniam pabendravimui su prezidentė“. Ką tai reiškia? Surengti rinkimus įvairiose vietose, kad būtų išrinkti dalyviai vienkartiniame susitikime su prezidentė?

Ką tik baigėsi JAV LB XX Tarybos rinkimai. Ar Kairys įsivaizduoja, kiek tai pareikalavo pastangų? Kas turėtų jo siūlomus rinkimus organizuoti? JAV Lietuvių Bendruomenių valdybos? Juk pačių valdybos narių rinkimai rengiami kas metai. Jų metu, reikia tikėti, išrenkami aktyviausi žmonės, pasiryžę aukoti savo laiką ir pastangas visų mūsų labui. Tad atstovai jau išrinkti. O jei jie negerai, tai gal nepakankamai kas domisi lietuviškais reikalais?

Prezidentė nevažiavo į Čikagą su tikslu pasikalbėti apie Garliavą ir gauti tuo reikalu „išmintingų patarimų“. Prezidentė atvažiavo į Čikagą dėl NATO viršūnių suvažiavimo ir dėl Lietuvos valstybės saugumo klausimų. Ji tik ta pačia proga sutiko trumpai pabendrauti su čia gyvenančiais vietiniais tautiečiais. Lietuvos Respublikos gen. konsulas Čikagoje pasirinko pakviesti diskusijoms atstovus iš žinomų lietuvių organizacijų ir žiniasklaidos (apie 80 atstovų). Man tai skamba labai normaliai. Tad kodėl Kairio laiškas – pagiežos persunktas? Jis rašo: „atrinktieji“, „lyg sovietiniais laikais“, „galėjo dalyvauti tik tie, kuriuos palaikino partijos komitetas ir kurie niekuomet neužduos netinkamų klausimų“.

Nors nedalyvavau diskusijose su prezidentė, tačiau iš reportažų mūsų žiniasklaidoje susidariau išpūdį, jog dauguma mums rūpimų klausimų

buvo paklausta ir aptarta. Kokių dar klausimų Kairys norėtų klausyti? Iš Alexander R. Domanskio pasisakymo („Draugas“, 2012 m. gegužės 26 d.) sprendžiu, kad „piketo“ atstovai taip pat buvo pakviesti dalyvauti pašnekesyje, bet jie atsakė. Tad ko norėta? Kad prezidentė pasikalbėtų su „paprastais“ žmonėmis? Kad iš automobilio liptų į minią, kuri daužė jos automobilio langus ir stabdė ją, pastodami kelią su vaiku rankose? Juk tai tiesioginis smurtas ir pasikėsinimas. Kuo prezidentė yra nusikaltusi, kad drįstama jai asmeniškai grąsinti? Toks elgesys užtraukė gėdą visiems, net ir tiesiogiai prie „piketo“ nepresidėjusiems Čikagos lietuviams.

Bet gal tokio pykčio pradmenys slypi kitur? Dažnai girdime per žiniasklaidą apie kyšininkavimą teismuose ir sukčių bei vagių išteisinimą. Kartais tokia padėtis teisėsaugoje pasiekia tokį laipsnį, kad iššaukia minios veiksmus. Tuomet ir nekalti nukentia. Tačiau nuoseklus, palaipsnis darbas link gėrio dažniausiai atneša greitesnių rezultatų nei smurtas. O mes juk net negyvename Lietuvoje. Esame pasitraukę iš tiesioginio kovos lauko dėl šviesesnės Lietuvos rytojaus. Tad mums derėtų dar santūriau elgtis.

Kairys prabyla apie savo meilę Tėvynei. Tačiau čia pat kyšo ir jo nepasitenkinimas lietuviais, anksčiau į JAV atvykusiais. Kad yra skirtumų pažiūrose tarp 50 metų atskirose bendruomenėse augusių, negalima paneigti. Ne visos senųjų sukurtos organizacijos ar veiklos būdai gali tikti kitaip mąstantiems.

Savo ateitimi pasitikinti laikyena reikalauja kurti naują, naujiems iššūkiams pritaikytą elgseną. Gal ir tam tikra trintis tarp bangų yra į naudą, nes tai sukelia aktyvumą. Bet reikėtų ir saugotis tokio elgesio, kuris „peržengia ribas“.

Algis Kazlauskas
Orland Park, IL

ją, – simpatijas. Tą patį galima pasakyti ir apie kultūrininkus, kurių gyvenimo sąlygos per pastaruosius ketverius metus sparčiai blogėjo. Taip pat sunku tikėtis, kad taip pat entuziastingai, kaip ir 2008 metais, už TS balsuos nevyriausybininkai, kovojantys už didesnę kvaišalų kontrolę. Tiesa, tikrai įdomu, kiek Nacionalinei tabako ir alkoholio kontrolės koalicijai pavyks įgyvendinti pažadą per rinkimus griežtai kritikuoti visus politikus (taip pat ir TS narius), kurie palaiko alkoholio verslą.

Didelių simpatijų dabartinės Vyriausybės politikai neturėtų jausti ir gausi pensininkų armija ar tos mamos, kurių gaunamos motinystės išmokos buvo paskelbtos kone svarbiausia finansų krizės priežastimi. Na, o įtakingi ekonomistai, prieš praėjusius rinkimus atvirai rėmę TS, vargu ar elgsis taip pat ir ši rudenį. Nemalonia staigmena TS gali tapti ir užsienyje gyvenančių lietuvių balsavimas per rinkimus. Iki šiol dauguma užsienio lietuvių savo balsais paremdavo TS, tačiau labai tikėtina, kad ši rinkėjų grupė per rinkimus šįsyk veikiausiai rinks liberalus ar kurią nors „protesto“ grupę.

Spėjimai

Esu tvirtai įsitikinęs, kad per laikotarpį, likusį iki rinkimų, TS gali tiek gerokai pagerinti savo padėtį, tiek dar labiau prarasti tradicinių rinkėjų pagarbą. Tačiau, net kalbant apie optimistinį šiai partijai scenarijų, sunku tikėtis, kad bus pakilta iki 2008 metų rezultato. Teisėto ir nelaibi teisėto pykčio valdžios ir TS atžvilgiu visuomenėje labai daug ir, ar-

tėjant rinkimams, jo gali vis daugėti, už viską beatodairiškai kaltinant valdžią. Didžiulė nesėkmė visai TS būtų išivelti į vidinius ginčus. Kita vertus, vidinių prieštarų tirpymas nereikia paprasčiausio disidentų tildymo, bet veikiau reikalauja visų TS viduje esančių grupių pastangų įsiklausyti į viena kitos nuomonę ir ieškoti sąlyčio taškų.

Paradoksalu, bet didžiausias TS privalumas prieš rinkimus yra tai, kad varžovai kol kas atrodo dar prasčiau. Ne kartą ir ne du teko girdėti sakant, jog, nepaisant gilaus nusivylimo TS vienu ar kitu klausimu, žmogus nemato geresnių pasirinkimų. Tiesa, kai kurių TS strategų viltys, kad „mažesnės blogybės“ statusas užtikrina sėkmę rinkimuose, gali neišsipildyti ir todėl, jog nemaža dalis žmonių gali apskritai nedalyvauti rinkimuose arba balsuoti už kokius nors naujus „gelbėtojus“. Net ne todėl, kad tikėtų jų pažadais, bet norėdami „pamokyti“ nuvyliusius saviškius.

Rudenį dar būtinai sugrįšiu prie spėjimo, kas bus, na, o dabartinėmis sąlygomis spėju, kad TS peržengs rinkimų barjerą, tačiau užims ne aukštesnę nei ketvirtą (o gal net penktą ar šeštą) vietą ir turės gerokai paplušėti, kovodama dėl įtakingiausios opozicinės jėgos statuso. Palyginti su 2008 metais, ypač skaudi bus TS nesėkmė didmiesčiuose, kur vienmandatėse apygardose ji teiškovos kelias, bet tikrai ne keliolika vietų.

Sutrupinta

Bernardinai.lt

TELKINIAI

Marquette Park, Chicago

Jubiliejus

LINAS SIDRYS

Išėję į Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovę, tuoj pat pajutome ypatingą iškilnių nuotaiką. Į bažnyčią rinkosi puošniai apsirengę tikintieji, keturių parapijų chorai repetavo naujai sukurta giesmė, ir muzikos garsai bangavo per kolonas. Pro atviras duris skverbėsi karštas vėjas. Bažnyčios lubose iškeltos keturios didelės raudonos drobės, sukūrusios milžiniškų vartų įvaizdį, kėlė žmonių žvilgsnius į viršų.

Gegužės 27 d. šventėme Sekmines ir Pal. arkivyskupo Jurgio Matulaičio 25 metų beatifikacijos jubiliejų. Eiseną įvedė Mišių patarnautojai, nešini kryžiumi, po jų ėjo Čikagos policija su vėliavomis ir šautuvais, Kolumbo vyčiai su plunksnuotomis kepurėmis ir kardais, šauliai, ateitininkai, skautai, Korp! Giedra atstovės – visi su vėliavomis. Šventų Mišių celebrantą, Čikagos kardinolą Francis George, palydėjo 16 kunigų.

Šv. Rašto skaitymai atpasakojo Šventosios Dvasios nužengimą ant apaštalu. Liturgijos metu girdėjome lietuvių, anglų, lotynų kalbos žodžius. Kardinolas, prisiminęs savo dienas Montreal seminarijoje, net prabilo prancūziškai. Solo giedojo Giedrė Sokas, vargonais grojo muz. Ričardas Sokas. Mišių metu nuskambėjo Soko du kūriniai, specialiai sukurti šiam jubiliejui. Teko išgirsti, kad kunigas iš Romos nusistebėjo tokiu nelauktu solistės ir jungtinio choro muzikiniu lygiu. Lauke buvo rekordinis karštis – 98 laipsniai F, patalpos nevedinamos, bet stebuklas – niekas neapalpo!

Vakare „Beverly Country Club“ salėje vyko jubiliejinė puota. Iš tolimesnių svečių žodį tarė: kun. J. Roesch iš Romos, kun. Tomas Miliauskas, MIC iš Marijampolės, Marijonų gimnazijos direktorius iš Marianapolis, CT Joseph Hanrahan. Ypatingai įdomu buvo išgirsti kun. Michael Callea, MIC pasakojimą apie jo svarstymus stoti arba nestoti į marijonų vienuoliją. Iš pradžių jis galvojo stoti į pranciškonus, tačiau, paskaitęs Jurgio Matulaičio dienoraštį, nutarė stoti į marijonus. Tai tikras pal. Jurgio šventumo liudijimas, kaip Šventoji Dvasia, veikusi per jo dienoraštį, įkvėpė šį jauną italų kilmės amerikietį.

Jubiliejų labai gražiai aprašė „Draugas“ š. m. gegužės 29/31 dienos numeryje. Čikagos žiniasklaida – „Channel 7“ televizija, „Sun Times“ ir „Chicago Tribune“ – pristatė lietuviškas Mišias ir mozaiką, stebėtinai išsamiai išaiškino Katalikų

Bažnyčios beatifikacijos eigą.

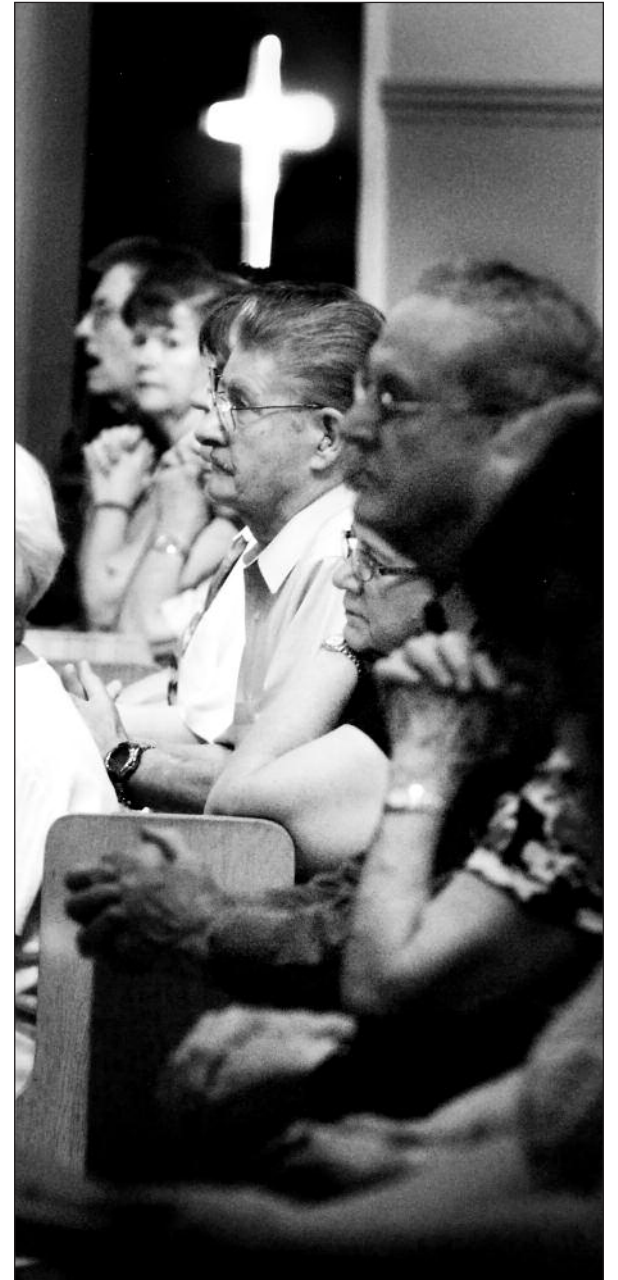
Čia norėčiau išskirti dar keletą minčių apie mūsų Lietuvos šventuosius ir palaimintąjį. Man teko eiti Krikščionybės jubiliejaus komiteto pirmininko pareigas 1987 metais, kai šventėme Lietuvos 600 metų jubiliejų kartu su arkivyskupo J. Matulaičio beatifikacija Romoje. Beatifikacija yra Bažnyčios liudijimas, kad tas asmuo gyveno pagal krikščioniškas dorybes herojiškai ir dabar yra dangaus karalystėje. Todėl į šį asmenį galima kreiptis maldoje kaip į užtarėją.

Iš visų šventųjų yra tik trys asmenys, kurie apaštalavo Lietuvos žemėje ir buvo Katalikų Bažnyčios pakelti į užtarėjų sąrašą. Tai Šv. Brunonas Bonifacas iš Saksonijos – arkivyskupas, misionierius ir kankinys, miręs Lietuvos ir Rusijos pasienyje 1009 metais; Šv. Kazimieras, Jogailaičių ir Hapsburgiečių pamaldus ir skaitus princas, 1484 m. miręs 27 metų amžiaus, ir arkivyskupas Jurgis Matulaitis, septynerius metus ėjęs Vilniaus vyskupo pareigas, nukentėjęs nuo lenkų, gudų ir lietuvių nacionalistinių aistrų, miręs 1927 m.

Tenka pastebėti ir nusistebėti: tarp jų nėra lenkų kilmės asmens! Nėra nė vieno kryžiuočio! O juk tiek lenkai, tiek kryžiuočiai pakartotinai teigė, kad jų kilnūs tikslas yra Lietuvos krikštymas. Tačiau Katalikų Bažnyčia atmetė šiuos jų teigimus, nes tarp jų neranda nė vieno asmens, kuris būtų Lietuvos žmonėms liudijęs Kristaus meilės idealus didvyriškai. Jėzus sakė, kad negalima tarnauti dviem valdovams. Tie, kurie ieško garbės, žemės arba pinigų sau ar savo grupei, negali būti pavyzdžiu krikščionims. Todėl keista girdėti, kad kai kurie lenkai didžiuojasi esą jie lietuvius pakrikštijo. Tie patys lenkai peikia lietuvius, kad jie – tebėra pagonys!

Seselė Faustina matė Gailestingojo Jėzaus apsiireikimą, gyvendama lenkų okupuotame Vilniuje. Tačiau ji buvo užsidariusi vienuolyne ir neturėjo tiesioginių ryšių su Lietuvos žmonėmis, todėl ji neįeina į Lietuvos šventųjų sąrašą. Jogailos žmona Jadvyga niekada neaplankė Lietuvos, ji mirė jauna, nepagimdžiusi ipėdinio.

Pasaulio lietuvių centre, Lemont, kabo plakatai, pasakojantys apie Lietuvos istoriją. Jie pasakoja, kad Brunonas pakrikštijo kunigaikštį Netimerą ir 300 vyrų, tačiau jo žygis į Lietuvą baigėsi visiška nesėkme, o jo skelbta krikščionybė neturėjo galios išsiskirti Lietuvoje. Man tai atsiduoda sovietine istoriografija. Ką jie rašytų apie Kristų? Juk jis ir



Jono Kuprio nuotr.

gi priešų buvo nužudytas, ir praėjo 313 metų, kol Romos imperija priėmė krikščionybę. Lietuvoje praėjo 378 metai, kai Jogaila priėmė krikštą. Kas žino, gal ir Netimero kariai slapta krikštijo savo vaikus ir anūkus ir pasakojo jiems apie Kristų ir jo šventąjį tarną, Brunoną?

Šventės pasibaigė. Pasakokime ir mes savo vaikams, anūkams ir draugams apie mūsų šventuosius ir palaimintąjį, prašykime jų užtarimo ir pagalbos Lietuvai!

London, Canada

Būkite širdingai sutikti mūsų Joninėse!

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Kanados London mieste vėl sužydės papartis – vienintelį kartą metuose. Ne per Dainų ar Tautinių šokių šventę ir ne per, deja, dingusias Kanados lietuvių dienas. Ne, ne, tai bus šv. Jono popietė – ne naktį! Tad nepraleiskime progos dvasiai pakilti, – kad ir tą vieną dieną, – nes rytoj jus nežinome, neduok Dieve, jo nesulauksime. Būkime realistai – juk gyvename tik kartą.

Nepakartojamai, tad vis kitaip London su didžiausiu pasisekimu pamečiui rengiama nepakartojama Joninių šventė: visa popietė gamtoje, lietuviškame dvare, pušų oru dvelkiančiame kurorte, mūsų didmiesčių smogo nukamuotiems plaučiams atsigauti. Penkių nuoširdžių Šiluvos Marijos bendrijos tarybos narių ir jų padėjėjų dėka, milžiniškomis jų štabo pastangomis jau penkti metai iš eilės vyksta ši nuostabi šventė. Kasmet vis įdomesnė, išpūdingesnė. Kupina pakilių nuotaiškos, dosni gardžių vaišių, turtinga spontaniškai traukiamų dainų, teatrinių išdaigų ir juoko iki ašarų! Linksmybės lig pat sutemų, lig pat šviesios, bet jau pavargusios ir į šilko patalus bebrendančios saulutės atsisveikinimo...

Rengėjai svečių ir tolimų atvykėlių laukia jau po mėlynais dangaus skliautais, žaliuojančio Lais-

vio/Petro dvaro rojus globoje. Atnaujinsime pažintis, užmegsime naujų – įdomių ir ilgalaikių. Nušėbsime, kokių smagių kartais esti netikėtumų! Važiukite pro didelėmis vėliavomis išpuoštus Sergaučio dvaro vartus, 660 Sunningdale Road East (sankryžos su Adelaide North šiaurės/ vakarų plote).



Paparti, nekantriai laukiantis pražysti šv. Jono naktį, žaliuok! Edmundo Petrausko nuotr.

Šventės pradžia – birželio 24 dieną su Mišiomis lygiai 1 valandą. Rūta su šypsena, kad visi būtų tinkamai sutikti, pageidauja iš anksto žinoti, kiek Jūsų atvyks. Malonėkite jai pranešti elektroniniu paštu rutajuodis@hotmail.com arba tel. 519-471-5333. Širdingai Jus sutiksime su daina!

Už „ačiū“ dažniausiai sulaukiame tik apgavysčių ir nusivylimo. Tad labai kukli, tik 15 dolerių, auka atvers Jums Londono Joninių Laisvio/Petro dvaro vartus! Atsivežti tereikia tik tiek. Ir, žinoma, draugus, gimines, neskaitant Jums būtinų smulkmenų, kad iš tikrųjų ničnieko netrūktų. Ak, dar fotoaparatus, jog kitamet čia susitikę vieni kitus atpažintume.

Svečių keturratėms kariatoms saugiai palikti Laisvio/Petro dvaras ne per mažas. Jei kas arkliuku atjotų, bus kur pririšti, kuo pašerti ir pagirdyti! Tik nepamirškime Dievuliui poterį kitą sukaltinti, kad saulutė žeme ridinėtusi, iš baltų debesėlių šypsodamasi. (O jei vis dėlto aptemtų, bus kur pasidėti – nesirūpinkite!).

P. S. Beje, kaimynai iš JAV, per greitumą nepamirškite savo pasų – be jų sienos neperlipsite!

Edmundas Petrauskas – London pažįstantis iki gyvo kaulo.

Abiturientų šventė Čikagos lituanistinėje mokykloje

KARILĖ VAITKUTĖ

„Mama, lik sveika,/ dar apglėbk ranka,/ dar paglostyki man plaukus... /Būti jaunam šaunu,/ žengti pirmyn šaunu – / aš į pasaulį einu!“, – nuo scenos liejosi daina, pasitinkanti po šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje į Jaunimo centro didžiąją salę įeinančius abiturientus – Čikagos lituanistinės mokyklos 20-ąją laidą. Tikriausiai ne veltui kompozitoriaus Mikalojaus Noviko daina „Žalioj stotelėje“, parašyta gal vos ne prieš pusę šimtmečio, scenose skamba ir dabar. Netgi Amerikoje, lituanistinės mokyklos abiturientų išleistuvėse. Žodžiai, kuriuos dainai parašė Antanas Saulynas, yra nesenstantys, pritaikomi kiekvienai naujai į pasaulį žengiančiai kartai. Mokyklos baigimas – ypatinga šventė tiek abiturientams, tiek jų tėvams, tiek mokytojams. Vaikai suauga, subręsta, baigia gyvenimo pakopą, nuo kurios atsipykę turi žengti toliau. Tai – svarbi šventė. Gal todėl ir Čikagos lituanistinėje mokykloje penkiolikai šių metų abiturientų mokyklos baigimo šventėje buvo skiriamas ypatingai didelis dėmesys.

Abiturientų išleistuvės prasiėjo iškilmingai: buvo įneštos Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų vėliavos, skambėjo abiejų šalių himnai, tilindžiavo „paskutinis skambutis“, kurį įnešė du patys jauniausi mokyklos mokinukai. Tautiniais drabužiais pasidabinę abiturientai sėdėjo gražiai išpuoštose kėdėse, atskirai nuo kitų mokyklos mokinių ir į juos visos šventės metu buvo nukreiptos ir mokytojų akys, ir tėvų fotoaparatai.

O jau linkėjimų, linkėjimų! Dvidešimt metų mokyklai vadovavusi direktorė Jūratė Dovilienė išreiškė tikėjimą, kad abiturientai bus lietuviybės puoselėtojai išėivijoje. Mokyklą baigusiuosius sveikino JAV LB Brighton Park apylinkės pirmininkė Salomėja Daulienė, Jaunimo centro valdybos pirmininkė Neringa Aleksonienė, Čikagos lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkė Marytė Adamonis, buvusi Maironio lituanistinės mokyklos Lemont direktorė Audronė Elvikienė. Iš abiturientų tikimasi daug: ir dalyvavimo Bendruomenės darbe, ir aukštesnio mokslo siekimo, ir meilės Lietuvai visa širdimi. Sveikinusieji vylėsi, kad tai jie bus tie, kas išlaikys lietuvių išėivijoje, ir kurs Lietuvos ateitį. Susijaudinusi į sceną iš salės užlipo net vieno iš mokyklos mokinių prosenelė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, ir palinkėjo mokiniams, kad „lietuviškas žodis būtų kaip poteriai“ – niekada nepamirštamas, svarbus ir sakomas kasdien.



20-osios laidos abiturientai parodė gražią programą.

Savo linkėjimus išsakė ir devintokai, kurių išleistuvės įvyks kitais metais. Devintokai teigė pavydį, kad mokyklą baigusiems jau nebereikės anksti keltis šeštadienį, tačiau sakė žiną, kad dešimtokai tikrai pasiilgs mokyklos, draugų ir pajus, kad šeštadienį rytais jiems kažko trūksta. Mokyklos baigimo aktą skaitė klasės auklėtojas istorijos mokytojas Juozas Malickas, atestatus įteikė mokyklos direktorė Dovilienė, visus baigusiuosius apdovanojo tėvų komiteto pirmininkė Adamonis.

Abiturientai susirinkusiems parodė gražią programą. Scenoje skambėjo ne tik „Žalioj stotelėje“, bet ir kitos dainos, eilėraščių posmai. Mokiniai sušoko keletą šokių ir, žinoma, dėkojo savo mokytojams – visiems kartu ir kiekvienam atskirai – į sceną susikvietę visus, kurie mokė juos nuo pat kiškių darželio iki dešimtos klasės.

Graži buvo šventė. Tikiu, kad kiekvienas iš penkiolikos abiturientų visą savo gyvenimą didžiuosis Čikagos lituanistinės mokyklos baigimo atestatu ir dar ne kartą sugrįš į mokyklą. Gal tik pažiūrėti, kaip auga jų pasodintas medelis mokyklos kieme, gal dalyvauti mokyklos renginiuose, o gal kada nors čia atves mokyti ir savo vaikus.

Naujas „gyvenimo etapas“ prasiėjo ne tik abiturientams, bet ir pačiai mokyklai, kurios vadovavimą po dvidešimties metų perėmė nauja administracija. Mokyklos direktorei Jūratei Dovilienei išėjus, nuo šių metų mokyklos direktore buvo išrinkta buvusi pavaduotoja Laima Apanavičienė, o jos pavaduotojomis išrinktos mokytojos Audronė Sidaugienė ir Loreta Timukienė. Linkime mokyklai ir naujai administracijai sėmingų ateinančių dvidešimties metų!



Penkiolikai šių metų abiturientų buvo skiriamas ypatingas dėmesys.



Sveikinimo žodį tarė mokyklos direktorė J. Dovilienė.



Tėvų jėzuitų koplyčioje buvo aukojamos šv. Mišios.



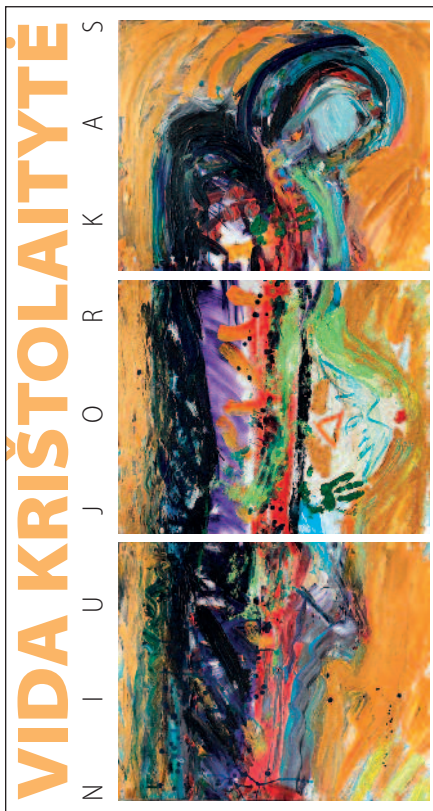
Šventinę programą stebi svečiai, mokinių tėveliai.

Vidos Krištolaitytės kūrybinės biografijos 50-mečio paroda Palangoje

IRENA FELDMANAITĖ

2012 metų birželio 15 dieną Antano Mončio namuose-muziejuje, esančiame Palangoje, vyks Vidos Krištolaitytės asmeninės parodos atidarymas, į kurį specialiai iš New York atvyks pati parodos autorė. Lietuvos pajūrio kurorte šios dailininkės tapyba ir piešiniai bus rodomi pirmą kartą, ankstyvoji grafika – pirmą kartą Lietuvoje.

Parodoje eksponuojami Vidos Krištolaitytės kūrybos darbai atskleidžia jos sudėtingą asmeninių dramų, netekčių ir atradimų, vidinių susipriešinimų ir nusiramimų kupiną 50-ies metų kūrybinę biografiją. Kūryba atvira, drąsi, profesionali.



Vidos Krištolaitytės parodos Antano Mončio namuose-muziejuje plakato fragmentas. Organizatorių nuotr.

1961 metais baigusi University of Illinois at Chicago dailės pedagogiką, gerai įvaldžiusi figūrinės tapybos, portreto, peizažo žanrų konstravimo pagrindus, išsijungė į karo nublokštų lietuvių menininkų bendriją Čikagoje. Dailininkės tapybos stilių įtakojo ir pažintis su lietuvių avangardistų-arsininkų kūryba. Nuo 1962 m. pradėjo dalyvauti parodose. 1963 metais už tapybos darbus, kaip viena pajėgiausių jaunujų kūrėjų, buvo apdovanota pirmosiomis premijomis Ketvirtojoje jaunujų dailininkų ir Antrojoje kultūros kongreso parodose.

1964 metais išvyksta į New York, studijuoja Pratt Art Institute, kur 1964–1966 metais mokosi tapybos ir grafikos pas talentingą žymaus amerikiečio tapytojo H. Hofman mokinį Georg MchNeil. 1967 metais baigia institutą, įgydama dailės pedagogo magistro laipsnį.

Po karo į New York suvažiavo daug stiprių menininkų iš Europos. Jauna dailininkė galėjo susipažinti su geriausiu to meto pasaulio menu.

Vidai išpūdį darė Edvard Munch – ekspresyvu grafikas ir tapytojas, skausmingai apnuoginantis vidinius dramatinis žmogaus potyrius. Jo įtaka pastebima autorės ankstyvoje grafikoje, paženklintoje emocinio streso, neviltingės, ypač darbuose „Šiukšlių rinkėja“, „Didvyrio liekanos“, „Pirmas mirties išpūdis“ ir kt., kuriuose atsispindi ekspresyviai išreikšti asmeniniai autorės išgyvenimai – tėvo mirtis vaikystėje, šeimos drama karo sukuriuose, tėviškės netektis.

Visa ankstyvoji Krištolaitytės grafika Lietuvoje rodoma pirmą kartą.

New York Vida gilinausi į ekspresionizmo bei New York abstraktaus ekspresionizmo stilistiką. Šis menas paženklintas emociniu stresu, neviltingimi, nerimu. Vyksmas svarbesnis už koncepciją. Kūrinys atliekamas grei-



Vida Krištolaitytė
pylimogalerija.lt nuotr.

tai, nevaržomai, o nutiškę ar nuvarvėję dažai padeda pasiekti didesnio spontaniškumo ir šviežumo išpūdį.

Dailininkė žavėjosi Willemo de Kooning tapyba, kuris kūrybos pakilime tapė spontaniškai tirštais dažų potėpiais, nevengė plataus teptuko ir mentelės. Prireikus įtvirtinti mintį, Vida dažą kartais tepa pirštais, ar tėsčia dažų gniužulu į drobę (parodoje matysime „Nirvana tirštai“, ciklas „Nukryžiavimai“ ir kt.).

Igimtas originalus spalvos pajautimas ir išskirtinai dinamiškas, sklaidžiantis vidinę energiją potėpis, dailininkei padeda sukurti ištisus tapybos ciklus, atspindinčius jos neramų būdą, išgyvenimus praeityje ir dabar, klaidas ir praradimus („Juodi paukščiai – pavargę angelai“, „Aušros vartų deivės“, „Sielos peizažai“, „A. Dvarionaitei atminti“, „Ramybės ieškojimai“).

Antra vieta po Lietuvos, kurioje Vidai norisi būti – Atlanto pakrantėje, Kenenbuk, kur ji grįžta kaip į sėlai artimą vietą, kaip atmintyje išgyventų asmeninių jausmų, vidinių

lūžių pasaulį. Čia dailininkė dažnai pasitiesia drobę ant uolos ir skubiai įamžina gamtos galios stichiją, koncentruotą vandens ir akmens jėgos išraišką, galingą akmens ir vandens susiliejamą („Potvynis“ I, II, „Juoda banga“, I, II, „Lūžis bangose“) ar giedrą pavakario ramybę („Atlanto krantas saulėleidyje“, I, I, III).

Parodoje eksponuojama įvairių laikotarpių tapyba.

Pirmą kartą Lietuvoje pristatomi ir Vidos piešiniai. Drąsus ir atviras dienoraštis, kuriame baimė, nerimas, skausmas, susitaikymas piešti anglimi ir tušu. Traipiai žmogaus esybei išreikšti ji grįžta prie žmogaus figūros piešinio. Vesdama jautrią, pulsuojančią liniją, juodu tušu nuo galvos žemyn, per visus kūno ilinkius ji suteikia figūrai ekspresijos, jėgos, gyvybės. Figūra dažniausiai talpinama į vertikalų formatą, jos vaizduojamos įvairiomis pozomis, joms prikabinami netikėčiausi simboliai – kipšiuko ragai ir angelo sparnas tai pačiai figūrai. Tai vyrai ir moterys kartais dramatiški, kartais džiaugsmingi dievo tvariniai, paženklinti lytiškumu, apvaliomis formomis ar skeletai, grupėmis besidauginantys iš to paties kontūro, pulsuojančios ir gyvybingi.

Parodoje rodomi daugiausia naujesni paskutiniojo laikotarpio piešiniai.

1967 metais apžiūrėjęs asmeninę Krištolaitytės parodą, dailininkas Georg MchNeil ištare: „Jūsų darbai tokie gyvybiški, tokie ryškūs, kupini žmogiškos pilnatvės. Jūsų drobėse yra tai, ką reikia daryti, kai tiek daug aplinkui šalto meno.“

Šie žymaus dailininko ir mokytojo žodžiai, pasakyti prieš daugelį metų, tinka visai Vidos Krištolaitytės kūrybai apibūdinti.

Irena Feldmanaitė – V. Krištolaitytės parodos Antano Mončio namuose-muziejuje kuratorė.

Naujos knygos Lietuvoje

Viešpatie, aš regiu!

Maldaknygė silpnaregiams

Katalikiškojo Prano Daunio fondo (KPDF) prezidentas mons. Juozapas Antanavičius dažnai sako ir kartoja: jeigu žmogus ko nors labai nori ir tiki to noro išsipildymu, tai būtina taip ir turi būti – noras tampa tikrove.

Silpnaregiai ne kartą yra išreiškę norą ir pageidavimą turėti maldynėlį, kurį patys galėtų savarankiškai skaityti ir dalyvauti eucharistijoje, o negalintys atvykti į bažnyčią – melsis namuose. Ir štai praėjusių metų lapkričio viduryje šis jų lūkestis išsipildė – autorių kolektyvas išleido maldaknygę „Viešpatie, aš regiu!“ Ižanginiame žodyje į mielus bičiulius ir skaitytojus maldaknygės sudarytojas mons. J. Antanavičius prabyla: „Katalikiškasis Daunio fondas seniai troško padėti tiems, kurie dėl susilpnėjusio regėjimo negali pasinaudoti visiems įprastomis maldaknygėmis, tad paruošėme šią knygelę didesnėmis raidėmis, kurią atsivertęs silpnaregis ar garbingo amžiaus žmogus sakytų: ‘Viešpatie, aš regiu!’ – tai būtų man ir visiems talkininkams bei bendradarbiams didžiausias džiaugs-

mas.“

Šioje maldaknygėje – beje, tai pirmoji maldaknygė Lietuvoje, skirta silpnaregiams, – sudėtos pagrindinės maldos, litanijos, kryžiaus kelias, rožinio slėpiniai ir giesmės.



Maldaknygė išleista stambiu, silpnaregiui lengvai perskaitomu šriftu.

Knyga nedidelio formato, malonaus dizaino, kietais tvirtais viršeliais, ją patogiu išidėti į rankinę. Skaitytojų patogumui kiekvienas skyrius pradamas iš naujo puslapio. Kiekvieno puslapio apačioje paliktas didesnis laukelis, kad maldaknygę skaitančiajam būtų patogiu laikyti. Knyga išleista 3,000 egzempliorių tiražu.

Nuo sumanymo išleisti maldak-

nygę iki jos pasirodymo praėjo keleri metai. Pagrindinis Fondo uždavinys, kaip labdarinai organizacijai, nevykdančiai jokios komercinės veiklos, – sukaupti pakankamai lėšų knygos leidybai. Buvo paruošti keli projektai. Šių metų pradžioje gavus daliną finansavimą iš Kultūros ir sporto rėmimo fondo ledai pajudėjo. Šiek tiek lėšų surinko ir atsiuntė Austrijos aklųjų apolotato nariai. KPDF taryba šio projekto įgyvendinimą patikėjo viceprezidentui Juozui Valentukevičiui. Buvo kreiptasi į keleto šalių katalikiškas organizacijas, dirbančias aklųjų bei silpnaregių labui, klausta patarimo, kaip leisti tokią literatūrą. Priimtinausia pasirodė lenkų patirtis. Be to, nuoširdi neregijų bičiulė, tiflopedagogė Audronė Maksimaitienė, sužinojusi, kad planuojame leisti maldaknygę silpnaregiams, atnešė iš kaimyninės šalies parsivežtą lenkišką ir ją padovanojo.

Sukaupę geriausią patirtį paruošėme maldaknygę silpnaregiams lietuvių kalba. Už nuoširdžią ir geranorišką pagalbą ruošiant knygą leidybai reikia tarti ačiū Lietuvos aklųjų bibliotekos darbuotojoms: Gražinai Ramanauskienei, Genutei Gabrilevskajai ir Lilijai Oleškevič.

Nukelta į 9 psl.

Šeimos vienybės malda

Dangiškasis Tėve, pamilęs mus amžinąja Meile, dėkojame Tau už mus jungiančią meilę. Tavo palaimai pavedame savo džiaugsmus, rūpesčius ir skausmus, visas ateities viltis ir troškimus. Kasdienės duonos duok mums kiekvienam. Atverki mūsų širdis, kad priimtume Tavo Šventosios Dvasios dovanas. Ypač prašo-

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

D. Čekuolis pralaimėjo JT Generalinės Asamblėjos pirmininko rinkimus

Vilnius (BNS) – Lietuvos ambasadorius Dalius Čekuolis birželio 8 d. New York mieste vykusime balsavime pralaimėjo dėl Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos pirmininko pareigų Serbijos užsienio reikalų ministrui Vuk Jeremič.

Pasak Lietuvos užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio, nepaisant rinkimų baigties, gausi tarptautinė parama Lietuvai Generalinės Asamblėjos pirmininko rinkimuose yra įrodymas, kad Lietuvos užsienio politika pripažįstama pasauliniu mastu. Užsienio reikalų ministerija balsavimą laimėjusio V. Jeremič rinkimų kampaniją pavadino nukreipta prieš Lietuvą.

„Lietuvos kandidatą šiuose rinkimuose rėmė ne tik įtakingos Euro-

pos Sąjungos, Vakarų pasaulio valstybės, bet ir nemaža dalis Afrikos, Azijos bei Lotynų Amerikos valstybių. Pažymėtina ir tai, kad dauguma Serbijos kaimynių taip pat parėmė Lietuvos kandidatą“, – rašoma ministerijos pranešime.

Po balsavimo V. Jeremič pabrėžė, jog Serbija nėra jokio karinės organizacijos ar sąjungos narė. Jis taip pat pagerbė nugalėtojo pergalės kalbos klausiusio Lietuvos ambasadoriaus „malonų elgesį“. Lietuva dar 2004 m. pranešė, jog šiemet sieks JT Generalinės Asamblėjos pirmininko pareigų, ir neslėpė pasipiktinimo, kai užsienio reikalų ministro V. Jeremič kandidatūrą netikėtai iškėlė Serbija, o ją viešai parėmė Rusija.

Mirė kompozitorius Vladas Švedas

Vilnius (ELTA) – Eidamas 79-uosius metus, birželio 8 d. staiga mirė kompozitorius, muzikologas ir pedagogas Vladas Švedas.



A. a. kompozitorius V. Švedas. ELTA nuotr.

V. Švedas gimė 1934 m. balandžio 2 d. Dubičių kaime, Varėnos rajone. Pažintį su muzika pradėjo Panevėžio berniukų gimnazijoje, vėliau studijavo Lietuvos muzikos akademijoje. Dėstė muzikos teorijos disciplinas Panevėžio aukštesniojoje muzikos mokykloje ir, nuo 1967 m. apsigyvenęs Kaune, – Kauno J. Gruodžio aukštesniojoje muzikos mokykloje (dabar konservatorija), buvo šios mokyklos muzikos teorijos skyriaus vedėju. Vėliau vadovavo Kauno menininkų namams, buvo M. ir K. Petrauskų memorialinio muziejaus direktoriumi. Nuo 1990 m. atsisakė visų pareigų ir dirbo vien kūrybinį darbą.

V. Švedas buvo vienas produktyviausių Lietuvos kompozitorių. Jo kūrybai didelės įtakos turėjo gimtosios Dzūkijos dainos, M. K. Čiurlionio kūryba ir pasaulėjauta. Kompozitoriaus kūrinuose vyrauja Tėvynės ir tautos, jos praeities tema, religiniai filosofiniai apmąstymai.

G. Lukšas išrinktas į FERA Vykdomąjį komitetą

Vilnius (BNS) – Kino režisierius Gytis Lukšas tapo pirmuoju Baltijos šalių atstovu, išrinktu į Europos kino režisierių federacijos (FERA) Vykdomąjį komitetą. Lietuvos kinematografininkų sąjungai pirmininkaujantis G. Lukšas į komitetą išrinktas

praėjusį savaitgalį Kopenhagoje vykusios FERA Generalinės Asamblėjos metu. FERA Vykdomąjį komitetą sudaro 7 nariai iš įvairių Europos šalių. 1980 m. įkurta FERA vienija 32 kino režisierių organizacijas iš 28 Europos valstybių.

SPORTAS

Vilnius (ELTA) – Vengrijoje vykstančio Europos jaunimo (iki 21 metų) šiuolaikinės penkiakovės čempionato vaikinų varžybose Lietuvos atstovas Lukas Kontrimavičius iškovojo aukso medalį. 20-metis lietuvis finale surinko 5,812 taškų. L. Kontrimavičius fechtavimosi varžybose buvo antras, plaukime – 23-ias, jėjimo rungtyje – 24-as ir laimėjo šaudymo bei bėgimo varžybas. Finale kovojo 36 penkiakovininkai.

Olborgas (ELTA) – Danijoje vykstančio pasaulio kariškių orientavimosi sporto čempionato moterų vidutinės trasos varžybose Lietuvos atstovės Sandra Paužaitė ir Indrė Valaitė iškovojo atitinkamai aukso ir bronzos medalius. Nugalėtoja 3,4 km atstumą su 16 kontrolinių punktų

įveikė per 28 min. 17 sek. I. Valaitė nuo nugalėtojos atsiliko 1 min. 53 sek. Čempionate dalyvauja per 300 dalyvių iš 26 šalių.

Bledas (ELTA) – Lietuvos irklutojos Milda Valčiukaitė ir Ieva Adomavičiūtė apgynė Europos jaunių čempionių vardą. Jos nugalėjo Bledę (Slovėnija) vykusio antrojo Europos jaunių irklavimo čempionato porinių dviviečių valčių varžybose. Lietuvos pagrindiniame finale 2,000 m atkarpą įveikė per 7 min. 28,42 sek. ir antrą vietą užėmusias Rumunijos atstovės aplenkė 4,34 sek. Bronzą pelnė Vengrijos irklutojos. Iš viso šioje rungtyje dalyvavo 10 įgulų. Iš viso čempionate dalyvavo per 400 irklutojų iš 23 šalių, tarp jų – 11 Lietuvos sportininkų.

Sąjungininkų pajėgos pirmą kartą išsilaipino Lietuvos krante



KAM nuotr.

Vilnius (President.lt) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė Nemirsetoje (Klaipėdos r.) stebėjo tarptautines pratybas BALTOPS 2012. Pratybomis siekiama pasiruošti įveikti tarptautines grėsmes, stiprinti šalių bendradarbiavimą susidariusi krizinei padėčiai regione ir užtikrinti Baltijos regiono saugumą. Tarptautinėse karinėse jūrų pratybose BALTOPS 2012 Baltijos ir Šiaurės šalys dalinasi saugumo užtikrinimo įgūdžiais. Labai svarbu, kad pratybose dalyvauja ir ne NATO šalys.

Pratybose pirmą kartą Lietuvos kariuomenės istorijoje buvo vykdoma jungtinių Lietuvos kariuomenės ir sąjungininkų pajėgų amfibinė išsilaipinimo operacija. Baltijos jūros pakrantėje iš laivų išsilaipino JAV jūrų pėstininkai ir Lietuvos kariai. Pratybose dalyvauja daugiau nei 700

karių iš Lietuvos, Estijos, JAV, Latvijos, Lenkijos, Nyderlandų, Vokietijos ir Švedijos.

NATO šalių viršūnių susitikimuose Lisabonoje ir Čikagoje įtvirtinta nuostata dėl visų NATO šalių gynybos užtikrinimo per nuolatinius karinių pajėgų mokymus, pratybas ir gynybos planus. Pasak prezidentės, pratybos BALTOPS 2012 yra konkretus įrodymas, kad NATO viršūnių susitikime įtvirtintų nuostatų bus laikomasi, o priimti išsipareigojimai yra įgyvendinami.

Šios pratybos – kitais metais Baltijos šalyse ir Lenkijoje įvyksiančių NATO greitojo reagavimo pratybų „Steadfast Jazz 2013“, kurios prisidės prie NATO pajėgų gebėjimo kartu veikti bet kurioje organizacijos teritorijoje, įžanga.

JAV įtaria Izraelį neatskleidžiant Amerikoje veikiančių šnipų tinklo masto

Jeruzalė (BNS) – Jungtinės Valstijos atsako paleisti vieną Izraeliui šnipinėjusį amerikietį, nes įtariama, kad žydų valstybė neprisipažįsta dėl kitų slaptųjų agentų egzistavimo, nurodė buvęs Izraelio pasiuntinys Washington, DC.

Buvęs ambasadorius Itamar Rabinovich sakė Izraelio visuomeniniam radijui, jog Washington niekada netikėjo, jog amerikietis Jonathan Pollard, šiuo metu atliekantis laisvės atėmimo bausmę už slaptų JAV dokumentų perdavimą žydų valstybei, veikė vienas. Paklaustas, ar Jungtinėse Valstijose gali būti kitų Izraelio šnipų, I. Rabinovich atsakė: „Bijau, kad taip.“ Paklaustas, ar Izraelis atskleidė visas su J. Pollard byla susijusias detales, diplomatas pareiškė: „Kiek žinau, Izraelis nieko nepasakė.“

J. Pollard, buvęs karinių jūrų pa-

jėgų analitikas, 1987 m. buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos, kai buvo nustatyta, jog jis perdavinėjo Izraeliui išlaptintus JAV gynybos dokumentus. 1995 m. jam buvo suteikta Izraelio pilietybė, dar po 3 metų jis buvo oficialiai pripažintas agentu, dirbusiu žydų valstybei, kuri pradėjo kampaniją, siekdama parsigabenti jį į Izraelį.

Praeitą savaitę beveik 70,000 izraeliečių, tarp jų nemažai iškilių intelektualų, pasirašė peticiją, kurioje Izraelio prezidentas Shimon Peres raginamas pasinaudoti proga per šią savaitę vykščiančią viešnagę Jungtinėse Valstijose paspausti prezidentą Barack Obama dėl J. Pollard paleidimo. Daugeliui izraeliečių atrodo, kad J. Pollard buvo nuteistas per griežtai, atsižvelgiant į faktą, jog šis agentas teikė informaciją „draugiškai“ valstybei.

JAV paskirti prokurorai, vadovausiantys vyriausybės informacijos nutekėjimo tyrimui

Washington, DC (BNS) – JAV teisingumo ministras Eric Holder paskyrė du prokurorus vadovauti tyrimui dėl vyriausybės slaptos informacijos nutekėjimo. Neseniai žinia sklaidoje pasirodė pranešimas, jog JAV prezidentas Barack Obama davė nurodymą vykdyti slaptus kibernetinius išpuolius prieš Irano urano sodrinimo gamyklas. Be kita ko, buvo skelbiama apie Jemene išaiškintą

„al Qaeda“ organizuojamą išpuolį prieš JAV. Savizudis ketino detonuoti bombą į JAV skrendančiame lėktuve.

E. Holder teigimu, šios informacijos paviešinimas gali kelti pavojų nacionaliniam saugumui. Prezidentas B. Obama paneigė respublikonų įtarimus, esą jis, siekdamas padidinti savo populiarumą, patvirtino, kad būtų paviešinta slapta informacija.

ŠVENTADIENIS

Kristaus Kūnas ir Kraujas

Eucharistijos įsteigimas

BR. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Pirmąją Neraugintos duonos dieną, kada aukojamas Velykų avinėlis, mokiniai sako Jėzui: „Kur paruošti tau Velykų vakariene?“ Jis išsiunčia du mokinius, tardamas: „Eikite į miestą. Ten jus sutiks žmogus, vandens ąsočiu nešinas. Sekite iš paskos ir, kur jis nuves, sakykite namų šeimininkui: 'Mokytojas liepė paklausti: Kur man skirtoji menė, kurioje galėčiau su mokiniais valgyti Velykų vakariene?' Jis parodys jums didelį aukštutinį kambarį su baldais. Ten ir paruoškite mums.“

Mokiniai išėjo ir nuvyko į miestą. Jie rado visa, kaip buvo sakęs Jėzus, ir paruošė Velykų stalą. Bevakarieniaujant Jėzus paėmęs duoną sukalbėjo palaiminimą, ją laužė ir davė mokiniams, tardamas: „Imkite, tai mano kūnas!“ Paėmęs taure, sukalbėjo padėkos maldą, davė jiems, ir visi gėrė iš jos. O jis jiems tarė: „Tai mano kraujas, sandoros kraujas, kuris išliejamas už daugelį. Iš tiesų sakau jums: aš jau nebegersiu vynmedžio vaisiaus iki tos dienos, kada gersiu jį naują Dievo Karalystėje.“ Pagiedoję himną, jie išėjo į Alyvų kalną. (Mk 14, 12–16. 22–26)

Šiandien – Devintinės, Kristaus Kūno ir Kraujo šventė. Prisimename Didįjį ketvirtadienį, kai savo mirties išvakarėse, paskutinį kartą vakarieniaudamas su apaštalais, Viešpaties Jėzus įsteigė patį kilniausią sakramentą – Švenčiausiąją Eucharistiją (gr. „eucharisto“ – dėkojimas), kurioje pats Viešpaties Jėzus aukojamas ir primamas ir kuria nuolatos gyvena ir auga Bažnyčia.

Paskutinė vakariene buvo tikra liturginė Auka ir šv. Mišios yra Jėzaus kančios gyvas atminimas bei sudabartinimas. Šv. Efreimas Siras († 373) sako: „Per Paskutinę vakariene Jėzus paaukoko save; ant kryžiaus jis buvo paaukotas kitų.“ Eucharistinė Auka, Viešpaties mirties ir prisikėlimo atminimas per amžius pratęsianti kryžiaus Auką, ženklinanti ir kurianti Dievo tautos vienybę ir stantanti Kristaus Kūną, yra viso krikščioniškojo kulto bei gyvenimo viršūnė ir versmė (plg. „Kanonų teisės kodeksas“, 897 kan.).

Įsteigdamas altoriaus sakramentą pats Jėzus kalbėjo „apie naująją ir amžinąją Sandorą“, sudarytą jo išlietu krauju (Mt 26, 28; Lk 22, 20). Šis galutinis jo misijos tikslas buvo aki-vaizdas nuo jo viešojo gyvenimo pradžios. Jonas Krikštytojas, ant Jordano kranto pamatęs ateinantį Jėzų, sušunka: „Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmę“ (Jn 1, 29).

Kaip žinome, tie patys žodžiai pakartojami per kiekvienas šv. Mišias kunigui kviečiant priimti Komuniją: „Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmes! Laimingi, kurie pakviesti į Avinėlio puotą!“ Jėzus yra tikrasis Velykų Avinėlis, savanoriškai save už mus paaukojęs ir taip davęs pradžią naujam ir amžinam Sandorai.

Jau nuo I amžiaus krikščionys susirinkdavo „laužyti duonos“ pirmą savaitės dieną, t. y. sekmadienį, Jėzaus prisikėlimo dieną, kad jo Auka vėl būtų nekruvinu būdu pakartota (Apd 20, 7). Apie 112 m. romėnų valdininkas Plinijus Jaunesnysis taip apibūdina jo valdomoje Bitinijos pro-

vincijoje (šiaurinė Mažosios Azijos pusiasalio dalis) paplitusius krikščionis: „Jie (krikščionys) nustatytą dieną (sekmadienį) prieš aušrą susirenka ir, vieni kitus pakeisdami, giesmėmis šlovina Kristų kaip Dievą, kartu išipareigoja nenusikalsti, bet susilaikyti nuo vagysčių, plėšikavimo, paleistuvavimo, laikytis duotų pažadų. Po to jie vėl susirenka valgyti įprasto ir nekalto maisto.“

Šiame pagonio romėno liudijime lengvai atpažįstame dvi ir šių dienų mūsų šv. Mišiose esančias dalis: Žodžio liturgiją su garbinimo himnu, Šventojo Rašto skaitymu ir jo aiškinimu per pamokslą bei Eucharistijos liturgiją, kurios metu valgomas iš pažiūros įprastas tų kraštų valgis – duona ir vynas.

Pirmaisiais krikščionybės amžiais tai daryti būdavo pavojinga. „Sine dominico non possumus“ (lot. „Be Eucharistijos negalime gyventi“) – taip 304 metais atsakė Abitenės (šiandieninis Tunisas) krikščionys, užklupti švenčiantys uždraustą sekmadieninę Eucharistiją ir atvesti pas teisėjus. O viena iš kankinių pridūrė: „Taip, vaikščiodavau į susirinkimus ir švęsdavau Viešpaties vakariene su broliais, nes esu krikščionė.“

Dėl ištikimybės Eucharistijai 49 Šiaurės Afrikos kankiniai tąkart buvo pasmerkti mirti. Abitenės kankiniams prokonsulo valdomoje Afrikoje tikrasis gyvenimas buvo eucharistinis Jėzus. Jie veikiau buvo linkę mirti, negu atsakyti eucharistinio valgio, amžinojo gyvenimo duonos.

Nuo šio valgio krikščionys susilaikydavo tik tada, kai būdavo išdavę Kristų ir atsigręžę į nuodėmę. Todėl ankstyvojoje Bažnyčioje Šventosios Komunijos dalijimas prasidėdavo žodžiais: „Kas šventas, teateinie, o kas toks nėra, tegul atsiverčia“ („Didachė“, apie 100 m.). Tokiu būdu buvo atsiliepiama į Pauliaus perspėjimą: „Teištiria žmogus pats save ir tada tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taures“ (1 Kor 11, 28).

Bažnyčios tėvai nedvejodami tvirtino, kad Bažnyčia tiki Kristaus žodžių ir Šventosios Dvasios veikimo veiksmingumu, vykdamą šį perkeitimą – duonos ir vyno esmėkaitą – šv. Mišių metu. Šv. Jonas Auksaburnis († 407) paaiškina: „Ne žmogus padaro, kad paaukotos dovanos tampa Kristaus Kūnu ir Krauju, bet pats Kristus, kuris buvo dėl mūsų nukryžiuotas. Kristui atstovaujantis kunigas ištaria tuos žodžius, tačiau jų veiksmingumas ir malonė yra iš Dievo.“

O šv. Ambraziejus iš Milano († 397) sako: „Argi Kristaus žodis, kuris iš nieko galėjo padaryti tai, ko nebuvo, negalėtų jau esančių dalykų paversti tuo, kuo jie dar nėra buvę? Juk sukurti naujus dalykus nėra lengviau, negu pakeisti jų prigimtį.“

Šv. Tomas Akvinielis († 1274), didysis viduramžių teologas, sukūrė Viešpaties Kūno iškilmės Valandų liturgijos – Rytmetinės himną, apibendrinantį katalikų eucharistinį pamaldumą: „Klastingo mokinio mirtim/ Išduotas priešams pavydiems,/ Save kaip valgį tikrąjį/ Pirmiau Jis duoda mokiniams./ Mums tapo gimdamas draugu,/ Paliko Kūną mums valgiu,/ Atpirko mirdamas – Krauju,/ Danguj – save duos atlygiu.“

Delfi.lt



Iš kairės: Anglijos ir Wales vyskupijos Office for Migration Policy, Department of International Affairs pirmininkas, Southwark vyskupijos augziliaras Patrick Lynch, Lietuvos Vaiko teisių apsaugos kontrolierės patarėja Audronė Bedorf, Lietuvos Vaiko teisių apsaugos kontrolierė Edita Žiobienė, Popiežiškosios tarybos dėl teisingumo ir taikos pirmininkas kardinolas Peter Kodwo Appiah Turkson, Lietuvos „Caritas“ projekto koordinatore Kristina Mišinienė, Lietuvos vyskupų konferencijos užsienio lietuvių sielovados delegatas prel. Edmundas J. Putrimas.

Prekyba žmonėmis – kaip padėti?

RAMŪNĖ JONAITIENĖ

Šių metų gegužės 8 d. užsienio lietuvių sielovados delegatas prel. Edmundas Putrimas dalyvavo Popiežiškosios tarybos teisingumo ir taikos puoselėjimo migracijos skyriaus konferencijoje, skirtoje prekybai žmonėmis. Pasak Jungtinių Tautų 2000 metų apibrėžimo, prekyba žmonėmis yra asmenų verbavimas, pervežimas, perdavimas, slėpimas ar priėmimas, naudojant įvairias prievartos formas, apgaule, sukčiavimą, piktnaudžiavimą valdžia ar pasinaudojant kito asmens pažeidžiamumu. Jei žmogaus sutikimas būti pervežamam buvo išgautas naudojant šias priemones, toks poelgis yra laikomas nusikaltimu.

Jeigu prekybos žmonėmis „apvarta“ oficialiai kasmet siekia 2.4 mln. aukų, koks galėtų būti neoficialus tokių aukų skaičius? – klausia prelatas. Baugu pagalvoti, kiek jaunų ir senų žmonių, išgyvenančių baisų skurdą ir neviltį, tyčia ir netyčia įsivelia į šį užburimą nusikalstamumo ratą. Pagrindinės prekybos žmonėmis sritys yra prostitucija, išnaudojami darbas, nusikalstama veikla per prievartą, organų persodinimas (paplitęs Lenkijoje), fiktyvios vedybos, karinė tarnyba, pvz., Afrikoje. Tokio „darbo“ pelnas kasmet siekia arti 32 mlrd. JAV dol. Didžiausią dalį – 79 proc., sudaro prievartinis lytinis išnaudojimas, o prievartinis darbas – 18 proc.

Su tokia statistika dalyviai buvo supažindinti Vatikane vykusioje konferencijoje, kurią surengė Šv. Sosto taikos ir teisingumo sekretoriatas ir Anglijos/Wales vyskupų konferencijos migracijos skyrius. Konferencija siekta sustiprinti bendradarbiavimo tinklą su Katalikų Bažnyčia ir įvairiomis organizacijomis, valdžios įstaigomis, diplomatinėmis, policijos ir kitomis institucijomis. Konferencijoje dalyvavo įvairių institucijų, organizacijų atstovai

iš viso pasaulio: Vatikano, Italijos, Jungtinės Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Olandijos, Čekijos, Šveicarijos, Albanijos, Moldovos, Lenkijos, Nigerijos, Pietų Afrikos ir kt. Iš Lietuvos atvyko Vaiko teisių apsaugos kontrolierė Edita Žiobienė ir jos vyr. patarėja Audronė Bedorf bei Lietuvos „Caritas“ koordinatore Kristina Mišinienė.

Statistika, pateikta konferencijoje, – itin šurpi. Žmonių prekybos srityje pirmąją (pagal mastus) Rumunija, Nigerija, Kinija, Vengrija, Bulgarija ir Baltijos kraštai. Daugiausia pelno uždirbama vaikų prekyboje – daugiau negu narkotikų prekyboje.

Konferencijos dalyviai apie tokios prekybos tikrovę išgirdo iš savo išgyvenimais su jais pasidalijusios britės Sophie Hayes, sunkiai išsivadavusios iš prostitucijos. Į prostituciją ją įvėlė keleto metų pažįstamas, vieną dieną pakvietęs ją aplankyti jį Italijoje. Hayes vėliau parašė knygą „Trafficked“.

Aukų pasisakymai rodo, kad pagrindinė grėsmė, kuri jas valdo, yra galimas pasikėsėjimas į jų šeimos narius. Štai Hayes atveju buvo grasiama brolio atėmimu. Tai opi problema, kuri užkerta kelią ne tik aukoms išdrįsti išsivaduoti, bet ir ieškant pagalbos, bandant pasveikti po fizinės ir dvasinės prievartos, stengiantis sugrįžti į šeimą, į visuomenę. Didelį rūpestį kelia ypač didelis šių aukų skaičius Anglijoje.

Kaip šioms aukoms padėti? Yra organizuojamas informacinis vėjus (www.stopthetraffik.org), skirtas visuomenei apšviesti ir aukoms, pakliuvusioms į kriminalų rankas, įtikinti, kad policija gali joms padėti. Yra svarbu, kad visuomenė suprastų ir kiek galėdama padėtų šioms aukoms, bent jau skleidžiant žinią apie prekybos žmonėmis vykdytojų apgaule ir žiaurumą.

„Tėviškės žiburiai“,
2012 m. gegužės 29 d., nr. 21

Marija Kuprys, gyvenanti **Riverside, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę skaitytojos prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdus aciū už paramą ir už tai, kad ne tik pati prenumeruojate ir skaitote laikraštį, bet ir suteikiate galimybę jį skaityti kitiems.

Stanley P. Budrys, gyvenantis **Racine, WI**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu paaukojo 75 dol. laikraščio išlaidoms sumažinti. Dėkojame už Jūsų paramą.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 35

Net jei jam tekdavo per mūsų susitikimus kelti lenkiškų pavardžių rašymo ar kurį kitą tautinę įtampą kurstantį klausimą, jis tai darydavo labai taktiškai, tarsi atsiprašydamas, kad turime apie tai kalbėti. Sykį A. Kwaśniewskis pasakė, kad jei mums pavyktų, kol baigsis mūsų kadencijos, išspresti bent lenkiškų pavardžių rašymo problemą, jau vien tai pateisintų rinkėjų mums parodytą pasitikėjimą.

Bendraujant su A.Kwaśniewskiu jusdavosi, kad tai itin plataus aki-račio, orus politikas, visuomet sugėbantį pakilti aukščiau asmeninių ar partinių interesų, simpatijų ar antipatijų. Prisimenu kad ir tokį atvejį: nors jo santykiai su baigusių kadenciją Lenkijos prezidentu Lechu Wałęsa buvo įtempti, tai nesutrukdė jam, pasitaikius progai, pakviesti savo pirm-taką ir mus supažindinti.

Mūsų bendromis pastangomis pakloti tvirti dvišalių Lietuvos ir Lenkijos santykių pamatai padėjo tęsti bendradarbiavimą ir su A. Kwaśniewskį pakeitusiu prezidentu Lechu Kaczyńskiu, su kuriuo ilgai taip pat užmezgiau puikius asmeninius ryšius.

2005 metų lapkričio 9 diena, Tbilisis. Pirmą kartą po Rožių revoliucijos lankausi Gruzijoje. Nors dažnai bendrauju su prezidentu Michailu Saakašviliu, vis nepavykdavo suderinti mano vizito laiko. Ir štai pagaliau su gausia delegacija, verslo ir spaudos atstovų grupe atskridome į Tbilisį. Miestas supamas kalvų, daug žalumos, medžių, bet senosios gruzinų architektūros grožį kiek gadina tipinės sovietinės statybos pastatų gausa. Modernios architektūros beveik nematyti. Mieste neįstai ir prabangos.

Sutikimo ceremonija vyko parlamento rūmų kieme. Tai sovietinių laikų pastatas, buvusi Aukščiausioji taryba. Čia dabar įsikūrusi ir Prezidentūra, nes nauji prezidento rūmai dar nebaigti statyti.

Iš pradžių apie porą valandų kalbėjomės su prezidentu M. Saakašviliu, vėliau susitikome su jo vyriausybės nariais. Traukia dėmesį, kad visi ministrai jauni, gerai kalba angliškai. Kalbėjomės apie Gruzijos rengimąsi stoti į NATO ir ES, apie galimą Lietuvos paramą jų reformoms. Dar pasakiau kalbą parlamente ir buvau nepaprastai šiltai sutiktas.

M. Saakašvilis pakvietė vakarieniauti į autentiško gruziniško stiliaus restoraną, kur buvo surengtas ir koncertas.

2005 metų lapkričio 10 diena, Tbilisis. Pusryčiau su pas mane į viešbutį atvykusiu buvusiu JAV ambasadoriumi Lietuvoje Johnu Tefftu, jau porą mėnesių dirbančiu ambasadoriumi Gruzijoje. Laukė interviu žiniasklaidai, susitikimas su Gruzijoje gyvenančiais lietuviais, apsilankymas bažnyčiose – pirmosios statytos dar VI amžiuje.

2005 metų lapkričio 15 diena, Vilnius. Nė nesinori rašyti dienoraščio: skandalai, skandalai...

Spauda narsto Kristinos Brazauskienės viešbučio „Crowne Plaza“ (buvusi „Draugystė“) privatizavi-

mo istoriją, kažkokius sandėrius su jos verslo partneriu „Lukoil“ filialo Lietuvoje vadovu Ivanu Paleičiku.

A. Kubiliaus vadovaujami konservatoriai reikalauja Seime sudaryti komisiją, apklausti Algirdą Brazauską. Jis pareiškė, kad neis aiškintis jokioms komisijoms. Susidaro išpūdis, kad jau antrą savaitę Vyriausybė ir Seimas daugiau nieko neveikia, tik aiškinasi šią istoriją ir savo santykius.

Aš laikausi pozicijos: jei yra faktų, jie turi būti viešinami ir tuomet sprendžiama, ar valdančioji koalicija gali tęsti darbą.

2005 metų lapkričio 16 diena, Vilnius. Pasikviečiau Artūrą Paulauską pasikalbėti apie augančią politinę įtampą, kurią kelia įtarinėjimai, metami Algirdui Brazauskui. Seimo pirmininkas pripažino, kad situacija darosi nekontroliuojama ir premjerui reikėtų paaiškinti jo šeimai priklausančio viešbučio privatizavimo istoriją.

Prabėgus valandai po šio susitikimo, atvyko A. Brazauskas. Premjeras tvirtai laikėsi savo pozicijos, kad jokioms Seimo komisijoms nesiaikšins – esą visą gyvenimą sąžiningai dirbęs Lietuvai, jis dabar nesileis šmeižiamas politinių oponentų. Jo požiūriu, tegul teisėsaugos institucijos įvertina jo veiksmų teisėtumą, o ne politikai.

Po šio pokalbio nutariau, kad rytoj per televiziją padarysiu pareiškimą ir pareikalausiu, kad teisėsaugos institucijos iširtų premjerui reikiamus kaltinimus, o patį A. Brazauską paraginsiu Lietuvos žmonėms viešai paaiškinti, kaip buvo privatizuotas viešbutis.

Taip pat šiandien priėmiau Seimo Užsienio reikalų komiteto narius. Buvo pasigirdę nusiskundimų, kad aš vykdamas užsienio politiką nesitarėdamas su jais. Nenorėdamas dar vieno įtampos šaltinio, pasikviečiau juos pasikalbėti. Ramiu, draugišku tonu aptarėme užsienio politikos reikalus. Pasiūliau Seimo nariams dažniau rodyti iniciatyvą susitikti su manimi ir žadėjau, kad aš būsiu pasirengęs tokiam bendravimui.

2005 metų lapkričio 17 diena, Vilnius. Nebuvo kada pasirengti pareiškimui per televiziją: iš pat ryto interviu „Verslo žinioms“, tuoj po to išskubėjau į viešbutyje „Reval Lietuva“ surengta Amerikos prekybos rūmų konferenciją, iš ten – pas Juozą Kazicką į jo rezidenciją, kur jis pasirašė sutartį su Švietimo ministerija, įsipareigodamas 1 milijoną litų skirti Lietuvos mokyklų kompiuterinio mokymo programai ir dar 125 tūkstančius litų Kauno technologijos universitetui. Aš prieš penkerius metus inicijavau šią programą, todėl J. Kazickas labai manęs prašė dalyvauti sutarties pasirašymo ceremonijoje.

Grįžęs į Prezidentūrą, 16 valandą gausiai susirinkusiems žurnalistams perskaičiau trumpą pareiškimą apie politinę įtampą dėl premjero šeimai priklausančio „Draugystės“ viešbučio privatizavimo istorijos.

Bus daugiau.

AKIŲ LIGOS

**DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER**
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
**4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL**
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
**6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638**
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

Biržuose apsilankė Jonas Variakojis iš JAV

ANTANAS SEIBUTIS

Birželio 2-ąją Biržuose apsilankė garsios Biržų krašte Variakojų giminės atstovas, Nepriklausomybės karų 1918–1920 m. aktyvaus dalyvio, Panevėžio bataliono kūrėjo, 1928–1929 m. Susisiekimo ministerijos valdytojo, 1929–1930 m. Krašto apsaugos ministro pulkininko leitenanto Jono Variakojų (1892–1963) sūnus, irgi Jonas Variakojis su žmona Jūrate iš JAV. Jeigu gerbiamas Jonas jau buvo lankęsis ir anksčiau Biržuose, tai jo žmonai Jūratei tai buvo pirmą kartą.

Lydimi giminaičių iš Panevėžio ir Biržų, svečiai apsilankė Biržų krašto muziejuje „Sėla“, kur išsakė padėkos žodžius muziejininkams už

Variakojų giminės atstovų pagerbimą, priminimą jų nuopelnų ir darbų tiek Biržų kraštui, tiek ir visai Lietuvai.

Svečias Jonas Variakojis, jau nuo 1986 metų vadovaujantis filatelistų draugijai „Lietuva“, įkurtai 1946 m., muziejui pažadėjo atsiųsti medžiagos apie Draugiją, apie jos leidžiamą žurnalą bei keletą paskutinių leidinių.

Lydimi giminaičių, svečiai apsilankė Variakojų gimosios sodybos vietą Rinkuškiuose, Rinkuškių evangelikų reformatų kapines, kur palaidoti Jono Variakojų seneliai, susipažino su smegduobėmis, Kirkilų karsiniais ežerėliais, Biržų istorinėmis vietomis.



Jūratė ir Jonas Variakojai (antra ir trečias iš kairės) su giminaičiais Biržų pilyje.
Antano Seibučio nuotr.

**Apsilankykite
„Draugo“ internetinėje svetainėje
www.draugas.org**

KLAUSIMAS APMAŠTYMUI v. Landsbergio fondo konkursas Rytų Lietuvos lietuviškoms mokykloms

INA DRĄSUTIENĖ

Yra įvairių klausimų. Vieni – retoriniai. Jie net neprašo atsakymo. Į kitus lengva atsakyti vienu ar keliais žodžiais. Tačiau yra ir tokių klausimų, kurie verčia susimąstyti, prisiminti, lyginti, pasirinkti... Pavyzdžiui, klausimas – kuo tau graži tavo tėvynė?

Atsakyti į tokį, regėtusi, labai paprastą, o kartu ir labai ypatingą klausimą Rytų Lietuvos vaikus paragina Vytauto Landsbergio fondas (VLF), surengęs šio regiono lietuviškoms mokykloms tikrą pažinimo ir kultūros šventę – moksleivių meninių programų konkursą „Kuo man graži Tėvynė Lietuva?“, kuriame padoro dalyvauti net 38 mokyklos ir 2 vaikų darželiai, o jų parengtose programose ketino dalyvauti apie 600 įvairaus amžiaus vaikų.



Konkursines programas stebi Vytauto Landsbergio fondo įkūrėjas prof. V. Landsbergis.

Pravartu prisiminti

Jau daugelį metų Rytų Lietuva sulaukia išskirtinės VLF globos, kuri pasireiškia labai įvairiomis formomis. Sulaukęs geranorių rėmėjų iš JAV Julijos ir Emilio Sinkių lėšų ir pritarimo Fondas nupirko Vilniaus krašto lietuviškoms mokykloms kompiuterinę įrangą. Ir kiti Amerikoje gyvenantys tautiečiai – Laima ir Algirdas Stepaičiai bei Albinas Markevičius – savo dosnėmis ir tikslinėmis aukomis prisidėjo prie įvairiapusės Fondo veiklos Vilniaus krašto mokyklų labui. Ypač jie skatino VLF sumanytus pilietinio ugdymo projektus – moksleivių rašinių konkursus patriotine tema. Vaikai rašė apie savo gimtinę – jos istoriją, šią dieną, ateities vizijas. Visus rašinius atidžiai skaitė ir vertino specialistų komisija, o laureatų paskelbimas ir apdovanojimas virsdavo tikra švente – kaskart vis kitoje mokykloje.

Praėjusių metų pabaigoje VLF valdybos pirmininkei prof. Gražinai Landsbergienei kilo nuostabi mintis – surengti tokį konkursą, kad jame dalyvautų kuo daugiau vaikų, o nugalėtų ne atskiri mokiniai, bet geriausiai pasirodžiusios mokyklos. Pasitarkusi prof. Landsbergiui kartu išlukšteno sumanymą: tai turėtų būti Rytų Lietuvos mokyklų meninių programų konkursas tema „Kuo man graži Tėvynė Lietuva“ ir jis būtų skiriamas Kovo 11-ajai, Nepriklausomybės atkūrimo dienai. Kaip paprastai, šį sumanymą pasveikino ir finansavo

ištikimi Fondo rėmėjai A. Markevičius ir Stepaičiai.

Konkursas įsibėgėja...

Dalyvauti konkurse apsisprendė 35 mokyklos ir vienas vaikų darželis. Paskirstyti į tris grupes jie pirmiausiai varžėsi regioniniame lygyje. Priimti jo dalyvius mielai sutiko trys šeimininkės – Nemenčinės Gedimino, Pabradės „Ryto“ ir Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijos. Kiekvieną kartą pasirodymus atidžiai stebėjo vertinimo komisija, kuriai pirmininkavo visų mylima liudies dainų dainuotoja Veronika Povilionienė, o nariai buvo Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos pedagogės Birutė Cechanavičienė bei Zina Puišienė, Vilniaus Mokytojų namų projektų vadovas Juozas Žitkauskas, populiarusis aktorius Gied-



Jaunieji konkurso dalyviai Lietuvos Respublikos Seime.

me nuostabiai daug itin gabių scenai vaikų – kai įsijaučia, užsimiršta – tada jie tokie žavingi...

...ir pasibaigia

Baigiamajam konkurso etapui vertinimo komisija atrinko 17 Rytų Lietuvos mokyklų, apie 260 mokinių (tarp jų pateko ir Vilniaus rajono Mickūnų lopšelis-darželis). O baigiamasis renginys įvyko LR Seimo rūmuose, šia proga net buvo specialiai praplatformuota Seimo konferencijų salės scena. Iš tiesų simboliška, kad į Kovo 11-ajai skirtą konkursą mūsų jaunoji karta susirinko tuose pačiuose rūmuose, kur prieš 22 metus, kovo 11-ąją, buvo atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Ir kaip širdį suvirpina tų moksleiviškų programų pavadinimai, išreiškiantys meilę savo gimtajam kraštui: „Tai gražiai gražiai mane augino...“, „Sauliūtė tekėjo senelių takais“, „O švenčiausias tu, šio pasaulio groži!“, „Kur šiandieną jinai, miega jos milžinai...“ ir kt. Tačiau ir „Mes, maži piemenukai“, ir „Aukštaitiškas pasisveikinimas“, ir „Žodžiai iš paribio“ nešė gilią prasmę: XXI amžiaus vaikai kalbėjo savo krašto tarpe, prisiminė jo praeitį, anų vaikelių dienas ir dainas.

Nekantriai laukę sulaukėme ir rezultatų: 5 mokyklos apdovanotos diplomais, keturios gavo paskatinamąsias premijas, geriausio skaitovo laurai paskirtą Vilniaus rajono Marjampolio vidurinės mokyklos moksleiviui Edvardui Chontui, o Švietimo ir mokslo ministerijos įsteigtas Mickūnų lopšeliui-darželiui. Pagaliau komisijos pirmininkė, šauksmams ir plojimams nesiliaujant, paskelbia



Konkurso vertinimo komisijai vadovavo liudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė.

laureatus. Net keturios trečiosios vietos, laureatų diplomai ir 1,000 Lt premijos teko: Ignalinos rajono Didžiasalio „Ryto“ vidurinei mokyklai (vadovės Nijolė Keraitienė, Aldona Misiūnienė), Švenčionių rajono Švenčionėlių Mindaugo gimnazijai (vadovės Alė Krinickienė, Irma Asinavičienė), Vilniaus rajono Kalvelių vidurinei mokyklai (vadovė Valentina Fedorovič) ir Vilniaus rajono Avižienių vidurinei mokyklai (vadovė Rita Užienė). Antrų vietų laureatų diplomai ir 2,000 Lt premijos paskirtos Švenčionių rajono Zigmo Žemaičio gimnazijai (vadovas Kazimieras Pranskus), Širvintų rajono Musninkų Alfonso Petručio gimnazijai (vadovė Aldona Sakavickienė, Daiva Balandienė, Eglė Dikčienė) ir Šalčininkų rajono Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijai (vadovė Laima Bandalevičė). O pačia pačia pirmąją ir 3,000 Lt premijos laimėtoja tapo Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazija (vadovės Lilija Zdramytė, Diana Butrimienė, Natalija Rogožienė).

Po konkurso

Netrukus šalčininkiečiai pranešė, kad gautą premiją programos dalyviai panaudojo kelionei į Kuršių neriją, pamatė jos įdomiausias vietas, pabuvo prie marių ir jūros, susipažino ir bendravo su bendraamžiais iš Nidos vidurinės mokyklos. Pabradiečiai, pelnę paskatinamąją premiją, už laimėtus pinigus aplankė Operos ir baletų teatrą, nes, pasak gimnazijos direktorės, ten yra buvę tik trys vaikai.

„Mums šis renginys buvo didelė ir graži šventė. Ačiū, ačiū!“, – atskrido laiškelis nuo Avižienių vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytojos metodininkės Ritos Užienės.

„Norime dar kartą padėkoti už nuostabias akimirkas, kurios ilgam išliks mokinių atmintyje ir sielose. Ilgai ir nuoširdžiai ruošėmės ir pasijutome pripažinti. Važiuojant namo skambėjo dainos“, – rašė Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazijos direktorė Danuta Zuza.

Širdingus žodžius VLF atsiuntė ir kiti konkurso dalyviai. Fondas džiaugiasi konkurso sėkme, dėkoja savo rėmėjams ir talkininkams. Pasak VLF valdybos pirmininkės prof. Landsbergienės, tai tikėjimas misija ir jos įprasminimas.

Ina Drąsutienė – TV žurnalistė, Vytauto Landsbergio fondo valdybos narė.



Kun. A. Saulaitis, SJ. skaito maldas prie a. a. Danutės Bruškytės-Bruškys karsto atsiveikinime Petkaus koplyčioje.

Netekome veiklios D. Bruškytės-Bruškys

EDVARDAS ŠULAITIS

Po trumpos, bet sunkios ligos š. m. gegužės 23 d. amžinybėn iškeliavo Čikagos lietuvių veikloje nemažai pasireiškusi Danutė Bruškytė-Bruškys. Ji buvo palaidota Šv. Kazimiero kapinėse gegužės 26 d. šalia anksčiau mirusių savo tėvų.



Danutė Bruškytė-Bruškys.

Atsiveikinimas su velione vyko gegužės 25 d. vakare Petkaus laidojimo namuose, Lemont, kur maldas skaitė kun. Antanas Saulaitis, SJ. A. a. Danutė buvo veikli skautė, vadovavo vienai skaučių stovyklų. Kai Čikagos tėvai jėzuitai leido dvisavaitinį laikraštėlį, ji jame redagavo jaunimo skyrių. D. Bruškytė-Bruškys buvo baigusi University of Illinois at Chicago, kur įgijo magistro laipsnį

jaunimo auklėjimo srityje. Ji taip pat dėstė lituanistinėje mokykloje, šoko tautinius šokius, dainavo. Danutės veikla atsispindėjo nuotraukose, kurias galima buvo pamatyti Petkaus laidojimo koplyčioje gegužės 24 d. Čia buvo ir velionės paruoštos 6 knygos.

A. a. Danutė uoliai talkino savo ilgamečiui bendradarbiui Algimantui Keziui, rinkdama jo leidžiamų knygų tekstus, padėdama jas make tuoti. Gaila, kad šios aktyvios moters gyvybė užgeso dar prieš jos 60-ąją gimtadienį, kuri Danutė būtų minėjusi jau šią vasarą – liepos antroje pusėje. Mirtis ją aplankė visai nelauktai.

Gera, kad a. a. Danutė suspėjo kompiuteriu surinkti Algimanto numatytus leisti leidinius. Man labiausiai patiko jos pačios paruošta ir išleista knyga anglų kalba, pavadinta „Cookies“ – apie pyragaičius, kuriuos ji mėgo kepti ir vašinti gausius lankytojus.

Laidotuvėmis daugiausia rūpinosi iš Boston apylinkių atvykusi žinoma fotomenininko A. Kezio sesuo Danutė Wolosenko, kuri daug prisidėjo prie velionės palydėjimo į amžino poilsio vietą.

Kadangi D. Bruškytė-Bruškys ilgą laiką buvo skautė, laidotuvėse dalyvavę Lietuvos skautų sąjungos atstovai vietoj gėlių suaukojo apie tūkstantį dolerių.

Ilsėkis ramybėje, šią žemę palikusi a. a. Danute! Užuojauta jos artimiesiems.



Per atsiveikinimą su a. a. D. Bruškytė-Bruškys Petkaus laidojimo namuose, Lemont. Iš kairės: Danutė Kezytė-Wolosenko, Algimantas Kezys ir Danguolė Kviklytė.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Brangaus vyro

A. A. GEDIMINO

netekus, nuoširdžiai užjaučiame mokytoją VIDĄ BUČMIENĘ-AUGULYTĘ ir dukrą VAIVĄ su šeima. Amžinos atilsies duok mirusiam, Viešpatie.

*Elena Ruzgienė-Akmenskaitė
Gintaras Ruzgas
Arūnas ir Rūta Udriai
Dr. Darius Udrys
Baltija Udrytė-McGintienė su šeima
Almis Udrys su šeima
Vytis Udrys*

Viešpatie, aš regiu!

Atkelta iš 6 psl.

Šios knygelės pasirodymas – tai graži ir prasminga dovana visos Lietuvos silpnaregiams. Šios knygos pristatymai vyko Vilniuje, Panevėžyje ir Šiauliuose. Maldaknygė turi paklausą.

Maldaknygė silpnaregiams „Viešpatie, aš regiu!“ platina Katalikiškasis Prano Daunio fondas. Norintieji

ją įsigyti, gali kreiptis ir į LASS struktūrinius padalinius – regionines organizacijas.

Norinčius įsigyti maldaknygę, prašome kreiptis tiesiogiai į monsiniorą Juozapą Antanavičių adresu: Vysk. K. Paltaroko g. 12, LT 35232, Panevėžys, Lithuania. Maldaknygės kaina 10 dol.

www.musuzodis.lt

Alfons Bimbiris, gyvenantis **Boise, ID**, pratęsė prenumeratą. Malonu, kad ne tik skaitote, bet ir remiate mūsų laikraštį. Nuoširdus ačiū už 50 dol. paramą.

Adelė Galinaitis, gyvenanti **Westchester, IL**, dar vienerius metus draugaus su „Draugu“. Nuoširdžiai dėkojame, kad ne tik skaitote laikraštį, bet ir remiate jį. Už 50 dol. auką tariame nuoširdžiausius padėkos žodžius.

Zenonas Šukys, gyvenantis **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 50 dol. Dėkojame už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **JAV LB Lemont apylinkės Socialinių** reikalų skyrius trečiadienį, birželio 13 d., 2 val. p. p. (ne 1 val. p. p., kaip anksčiau) kviečia visus į PLC, Lemont skaityklą, kur filmų programa ir Sibiro nuotraukos bus skirtos Gedulo ir Vilties dienai paminėti.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), sekmadienį, birželio 17 d., 10:30 val. r. šv. Mišiose paminėsime Gedulo ir Vilties dieną. Iškilmingoje eisenoje dalyvaus šaulių kuopos. Po pamaldų parapijos salėje Brighton Park Lietuvių Bendruomenė ruošia pietus. Vyks meninė programa. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Gedulo ir Vilties dieną JAV LB Cicero** apylinkė minės birželio mėn. 17 d. po 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos kavinėje. Minėjime kalbės buvęs partizanas ir Vorkutos politinis kalinys Povilas Vaičekauskas. Bus meninė dalis ir vaišės.

■ **Birželio 24 d., sekmadienį, Summit Park District** (5700 S. Archer Rd., Summit IL 60501) vyks Joninių šventė. Koncertuos Žilvinas Žvagulis. Daugiau informacijos tel. 708-594-5622, 773-788-1362 arba 847-845-3972.

■ **Organizuojama kelionė lėktuvu** palai-kyti Lietuvos krepšinio rinktinę kontroli- nėsė rungtnėsė prieš Rusijos ir Didžiosios Britanijos rinktinės, kurios susitiks Houston, TX. Išskrendame birželio 27 d., grįžtame birželio 30 d. Pirminė kelionės kaina – 600–700 dol. Tel. pasitairauti: 708-243-7547 (po 6 val. v.).

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Birželio 15 d., penktadienį, nuo 7** val. v. iki 10 val. v. tradicinės etnomuzikos ansamblis „BalticUs“ (vadovas David Pivorunas) kviečia į Baltijos muzikos vakarą G. Washington paminklo papėdėje, Sylvan teatro scenoje (šalia 15th ir Independence gatvių kampo). Mašinas galima statyti „Tidal Basin“ mašinų stovėjimo aikštelėje. Atsineškite patiesalą sėdėjimui ant žolės, pikniko krepšį ir praleiskime gražų vakarą kartu.

■ **Manhattan lietuvių apylinkės valdy-**ba kviečia visus – mažus, didelius, jaunus ir pagyvenusius, gyvenančius Brooklyn, Queens, Manhattan, Bronx, Staten Island ir New York miesto apylinkėse, šeštadienį, birželio 23 d., 4 val. p. p. į Joninių šventę Centriniame parke (įėjimas iš W 81 St.). Daugiau informacijos kreipkitės į Gintarę Bukauskienę 347-415-6379 arba zybuokle@gmail.com ir Gelminą Židelytę 908-403-1669 arba gzidelyte@gmail.com

■ **XIV Lietuvių tautinių šokių šventės,** Boston, MA, organizacinis komitetas visiems, vykstantiems į šokių šventę, kuri vyks sekmadienį, liepos 1 d., 2 val. p. p., praneša, kad paskubėtų įsigyti bilietus. Bilietus į šventę pirki- te internete: www.agganisarena.com arba skambinkite „Ticketmaster“ tel. 800-745-3000 nurodant „XIV Lithuanian Folk Dance Festival“. Bilietus į kitus renginius, kol jų dar yra, užsisakykite šventės tinklalapyje www.sokiusvente2012.org. Galite kreiptis ir tel. 781-784-8491.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Spaudos apžvalga

„Lithuanian Heritage“

Gegužės–birželio mėnesio „Lithuanian Heritage“ numeris kaip visada patraukia įdomiais straipsniais. Skaitytojai, besidomintys senosios Lietuvos istorija su įdomumu perskaitys Miltiades Varvounis straipsnį „The British in the Grand Duchy of Lithuania“, kuriame bandoma nusakyti, kas traukdavo britus į Lietuvą.

Įdomus ir Paul Žygo pasakoji-



mas apie Šv. Kazimiero koplyčią Vilniaus arkikatedroje. Koplyčia buvo įrengta 1636 m.

Donatas Januta tęsia savo pasakojimą apie dipukų (Displaced Persons) įsikūrimą JAV. Straipsnis gausiai iliustruotas nuotraukomis.

Holly Morrison aprašo Lietuvos perlą – Kuršių neriją, jos kopas. O kaip papildymas šiam straipsniui – nuostabūs Kuršių nerijos vaizdai žurnalo „Fotogalerijoje“.

Žurnalas nepamiršo ir liepos 1 d. Boston vykiančios XIV Lietuvių tautinių šokių šventės. Artėjančios šventės proga Marija Eivaitė Hauser kalbina šventės organizacinio komiteto pirmininką Marių Žiaugrą.

Žurnale pristatoma Antoninos Povilaitytės Mahari knyga „My Odyssey“, pasakojamos Lietuvos ir pasaulio naujienos.

Kulinarijos kampelyje skaitytojams pateikiami pavasariniai užkandėlių receptai.

Žurnalą galite nusipirkti ir „Draugo“ knygynelyje. Kaina 4.95 dol. Norinčius gauti daugiau informacijos prašome skambinti tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.



Neringiečiai koncertuoja Putnam 2011 metais.

Liepos 22 d. seselių sodyboje Putnam, CT

vyks Susiartinimo šventė, skirta

Jurgio Matulaičio paskelbimo Palaimintuoju 25-osioms metinėms paminėti

Dienos programa:

11 val. r. – **šv. Mišios.** Celebrantas – kun. Jonas Puodžiūnas, OFM

12 val. p. p. – **pietūs** (lauke ir salėje)

1 val. p. p. – **Užsiėmimai ir pramogos** (paroda „Palaimintasis Jurgis Matulaitis“ Raudondvario salėje; vaidinimas „Mindaugo pilyje“; žaidimai vaikams (ruošia vietos skautai); ALKA lankymas, lietuviška mugė)

2 val. p. p. – **specialūs užsiėmimai** (pokalbis apie Pal. Jurgį Matulaitį Raudondvario salėje; liuanistinių mokyklų vedėjų ir mokytojų posėdis; susitikimas Neringos Alumnų; naujiena – skrybėlių konkursas ir „Frisbee“ golfo rungtynės)

3:15 val. p. p. – **Neringos stovyklautojų programa**

4:30 val. p. p. – **didžioji loterija** (tarp laimėjimų: kelionė į Lietuvą – rėmėjų Shimkų draudimo bendrovės auka; 500 dol. – Boston kredito unijos „Taupa“ auka; raguolis – Juozo ir Elzbietos Liudžių auka; 100 dol. – pikniko ruošos komiteto auka).

Dėkojame pikniko ruošos komitetui ir per 100 savanorių, kurie padeda tęsti šią tradiciją.

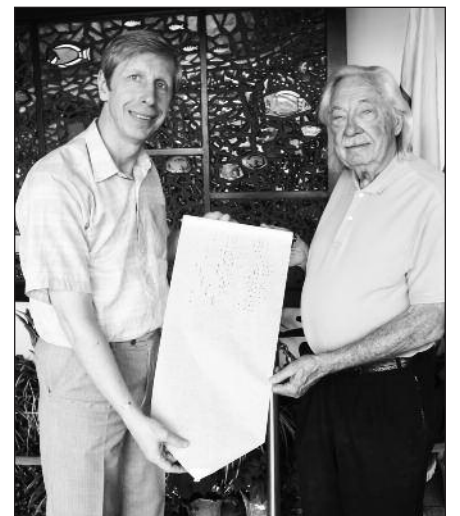
Ruošos komitetas ir vienuolijos seserys

Gegužės 24 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyko susitikimas su Darium Kučinsku, pianistu, pedagogu, muzikologu, humanitarinių mokslų daktaru. Jis skaitė paskaitą „Lietuviška muzika pianolai“.

XX a. pradžioje tarpusavyje varžėsi trys skirtingos garso įamžinimo technologijos: T. Edison išrasti vaško voleliai, E. Berliner gramofono plokštelės ir plačiai paplitusios pianolos, kurių naudojimas buvo labai paprastas, o atkuriamo garso kokybė tuo metu stebino klausytojus.

Pianola yra perdirbtas pianinas, kuris groja pats. Pianolos klavišai juda pagal skylių, išmuštų besisukančiame ritinyje, raštą. Instrumentas kuria garsus klavišų, judančių aukštyn ir žemyn, pagalba. Klavišų judėjimas sukuria iliuziją, kad nematomas atlikėjas groja instrumentu. Pianola taip pat gali būti grojama rankomis. Profesorius minėjo, kad pianolos buvo ypač populiarios XX a. pradžioje. Kiekviena save gerbianti amerikiečių šeima namuose turėjo pianolą. Gal neatsitiktinai šių popieriaus ritinėlių išleista dešimtys milijonų. Tame tarpe „lietuviškų“, kuriuose įrašyta lietuviška muzika, yra per tris šimtus.

Šiuo metu daugiausia lietuviškų ritinėlių pianolai turi sukaukęs Balzeko



Profesorius Darius Kučinskas ir muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr. Ritos Janz nuotr.

lietuvių kultūros muziejus, tačiau muziejus iki šiol neturi instrumento – pianolos.

1930 m. prasidėjus pasaulinei ekonominei krizei, pianolų populiarumas sumažėjo ir pianolas palaipsniui išstumiama gramofonas. Bet pianolos neišnykta. Buffalo mieste iki 2008 m. veikė pianolų fabrikas.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info

Anna Drevinskas, gyvenanti **Hartford, CT**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo dosnią 350 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame, kad mus skaitote ir taip dosniai remiate.

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“, atsidėkodamas už skelbimus apie „Saulutės“ koncertą, „Draugui“ paaukojo 100 dol. Už tokią dosnią finansinę paramą. Nuoširdus ačiū.

Juozas Barkauskas, **Lietuvoje**, laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 100 dol. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.